Bachelorproef

Mondeling advies over de huisvesting van konijnen (*Oryctolagus cuniculus*) in Vlaamse dierenspeciaalzaken

hogeschool VIVES

Bachelor in de Agro- en Biotechnologie

Afstudeerrichting Dierenzorg

Campus Roeselare

Student: Yasmine Degroot

Academiejaar 2025-2026

Begeleidende docenten: Beernaert Lies & Volckaert Diëgo

Woord vooraf

Konijnen hebben al van mijn kinderjaren een nauw plekje in mijn hart, waardoor dit onderzoek extra speciaal en fijn voelt om iets te kunnen betekenen voor deze diertjes. Het schrijven van deze bachelorproef was een intensief maar bijzonder waardevol traject. Het onderzoek bevestigde echter grotendeels wat ik vooraf al vermoedde. Tegelijkertijd bracht dit proces me niet alleen nieuwe inzichten over het gekozen onderwerp, maar ook over mezelf als student. Tijdens het schrijven heb ik momenten gekend van teleurstelling en herwerking, maar ook van doorzetting en motivatie om zoveel mogelijk correcte informatie in kaart te brengen, in het belang van de dieren. Juist die combinatie maakt dat dit eindwerk voor mij meer is dan een academische opdracht. Mijn keuze voor dit onderwerp kwam voort uit mijn sterke aandacht voor dierenwelzijn en mijn wens om bij te dragen aan een betere wereld voor gezelschapskonijnen, waar de noden voor deze dieren niet worden vergeten.

Graag wil ik enkele mensen bedanken die een belangrijke rol hebben gespeeld in het tot stand komen van dit werk. In de eerste plaats wil ik mijn vakdocenten dierenarts dr. Lies Beernaert en dr. ir. Diëgo Volckaert uitdrukkelijk bedanken. Hun deskundige begeleiding, waardevolle feedback en vertrouwen hebben een grote bijdrage geleverd aan de kwaliteit van dit eindwerk. Hun betrokkenheid en bereidheid om mee te denken maakten het schrijfproces niet alleen haalbaar, maar ook waardevol.

Daarnaast wil ik alle medewerkers van de deelnemende winkelketens bedanken voor hun bereidwillige medewerking aan mijn onderzoek. Hun tijd, openheid en antwoorden vormden een essentieel onderdeel van dit eindwerk. Tevens wil ik mijn mama, Pascale Conard, bedanken voor haar onvoorwaardelijke steun en geduld. Zij hielp mij bij de grammaticale nalezing van mijn werk, wat van onschatbare waarde was voor het schrijven van een verzorgde en correcte eindtekst.

Tot slot wil ik iedereen bedanken die, op welke manier dan ook, heeft bijgedragen aan dit traject. Hun steun en aanwezigheid hebben dit proces lichter en betekenisvoller gemaakt.

Yasmine Degroot
Mei 2026

BACHELORPROEF

Titel in het Nederlands

Mondeling advies over de huisvesting van konijnen (*Oryctolagus cuniculus*) in Vlaamse dierenspeciaalzaken

Titel in het Engels

Oral advice on the housing of rabbits (*Oryctolagus cuniculus*) in Flemish pet shops

Hoofdonderzoeksvraag

Welk advies geven medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken aan klanten over de huisvesting van konijnen (*Oryctolagus cuniculus*)?

Abstract

Konijnen worden in Vlaanderen vaak gehouden als gezelschapsdieren, maar de huisvesting die eigenaars voorzien, stemt dikwijls niet overeen met de soortspecifieke behoeften van deze dieren. Dierenspeciaalzaken spelen een belangrijke rol als informatiebron. De kwaliteit van het verstrekte advies heeft immers rechtstreeks invloed op het welzijn van konijnen. Dit onderzoek had als doel in kaart te brengen welk mondeling advies medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken geven over konijnenhuisvesting en in welke mate dit advies overeenkomt met de aanbevolen richtlijnen. Hiervoor werden 25 medewerkers individueel geïnterviewd aan de hand van een gestructureerde vragenlijst. De interviews bevroegen de achtergrond van de medewerkers, kennis van de richtlijnen, advies over hokgrootte, sociale huisvesting, verrijking en de invloed van het winkelassortiment. De resultaten tonen dat slechts 6 van de 25 medewerkers een diergerelateerde opleiding hebben, wat zich weerspiegelt in de variatie van het verstrekte advies. De meeste medewerkers geven voornamelijk mondeling advies (n = 15), terwijl visuele ondersteuning minder wordt gebruikt. Het assortiment bestaat vaak uit traliekooien en 16 medewerkers geven aan dat dit aanbod het advies beïnvloedt, 9 medewerkers vinden dat het assortiment te beperkt is en adviseren een groter hok dat niet aanwezig is in de winkel. Ook het advies over hokgrootte varieert: 14 medewerkers verwijzen naar minimale lengtes, waarvan 8 naar 1,20 meter. Hoewel meerdere medewerkers verrijking aanbevelen, verwijzen 2 medewerkers nog steeds naar knaagstenen, terwijl de anderen wel correct knaagmateriaal adviseren. Slechts 4 medewerkers raden een ren aan. Van de 11 winkels die levende konijnen verkopen, geven 9 standaard twee konijnen mee waarvan voedsters het vaakst worden verkocht (n = 7), maar 16 medewerkers vinden andere diersoorten ook geschikt gezelschap. Dit wijst op een gebrek aan kennis over soortspecifieke behoeften. Daarnaast blijkt dat 18 van de 25 medewerkers de richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen niet kennen. De bevindingen uit dit onderzoek tonen bijgevolg aan dat er nood is aan gerichte opleidingen, een welzijnsgericht assortiment en een betere bekendmaking van richtlijnen om eigenaars correcter te informeren en het welzijn van gezelschapskonijnen te verbeteren. Beperkte opleiding en assortiment, onjuiste adviezen, fout ingeschatte sociale huisvesting en onbekendheid met richtlijnen leiden tot inconsistente aanbevelingen. Deze bevindingen tonen de nood aan gerichte opleidingen, een welzijnsgericht assortiment en betere bekendmaking en opvolging van richtlijnen.

Trefwoorden

- Konijnen - rabbits
- Huisvesting - housing
- Advies - advice
- Dierenwinkels - pet shops
- Vlaanderen – Flanders

Inhoudsopgave

BACHELORPROEF 3
Titel in het Nederlands 3
Mondeling advies over de huisvesting van konijnen (*Oryctolagus cuniculus*) in Vlaamse dierenspeciaalzaken 3
Titel in het Engels 3
Oral advice on the housing of rabbits (*Oryctolagus cuniculus*) in Flemish pet shops 3
Hoofdonderzoeksvraag 3
Welk advies geven medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken aan klanten over de huisvesting van konijnen (*Oryctolagus cuniculus*)? 3
Abstract 4
1 Probleemstelling en doelstelling 6
2 Literatuurstudie 7
2.1 Natuurlijke behoefte van konijnen 7
2.2 Effecten van hokgrootte op het welzijn 7
2.3 Verrijking en gedrag 8
2.4 Richtlijnen en welzijnsnormen 8
2.5 Kennis en informatiebronnen van eigenaars 9
2.6 Belang van correcte huisvesting 10
3 Materiaal en methode 11
3.1 Deelonderzoeksvragen 11
3.2 Elementen en inclusie(exclusie)criteria 11
3.3 Proefopzet en dataverzameling 11
3.4 Dataverwerking 12
4 Resultaten 13
4.1 Socio-demografische gegevens 13
4.2 Advies omtrent hokformaat voor gezelschapskonijnen 15
4.2.1 Minimale hokgrootte volgens medewerkers 15
4.2.2 Aanvullende huisvestingsadviezen 17
4.2.3 Adviespraktijken in functie van het winkelassortiment 18
4.3 Advies omtrent sociale huisvesting van gezelschapskonijnen 20
4.3.1 Advies omtrent het houden van konijnen 20
4.3.2 Informatie verkoop van konijnen binnen de winkelketens 22
4.3.3 Advies omtrent sociale huisvesten van konijnen 24
4.4 Kennis van Vlaamse dierspeciaalzaken over de aanbevolen richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen 27
4.4.1 Bron advies over konijnenhuisvesting 27
4.4.2 Bekendheid richtlijnen Dierenwelzijn Vlaanderen 28
4.4.3 Gebruik van richtlijnen bij het geven van advies aan klanten 29
4.4.4 Toepassing van richtlijnen in het advies over konijnenhuisvesting 29
5 Discussie en algemeen besluit 31
5.1 Discussie 31
5.1.1 Interpretatie en verklaring van de resultaten 31
5.1.2 Kritische kijk op de methodiek 33
5.1.3 Suggesties of aanbevelingen voor verder onderzoek of praktijkvertaling 34
5.2 Algemeen besluit 35
6 Bijlagen XXXVI
Bronvermelding XXXIX

1 Probleemstelling en doelstelling

Konijnen (*Oryctolagus cuniculus*) zijn veelvoorkomende, vertederende huisdieren in België en staan bekend als ideaal eerste huisdier voor kinderen. De huisvesting van deze dieren voldoet echter vaak niet aan de soortspecifieke behoeften. Dit heeft gevolgen, voor gezondheid en welzijn (Rooney et al., 2014). Veel gezelschapskonijnen worden nog steeds gehouden in traditionele hokken, met beperkte oppervlakte en beperkte toegang tot een ren (Edgar & Mullan, 2011; Mee et al., 2022; Mullan & Main, 2006). Vaak zijn de ruimtes kleiner dan de aanbevolen minimumrichtlijnen voor dierenwelzijn (Edgar & Mullan, 2011; Mee et al., 2022; Mullan & Main, 2006). Te kleine huisvesting leidt vooral tot gedragsproblemen zoals stereotiep gedrag, minder exploratie, passiviteit, stresssignalen en sociale spanning. Deze gedragingen zijn duidelijke indicatoren van verminderd welzijn (Rooney et al., 2014; Rooney et al., 2023). Bovendien blijkt dat zowel hokgrootte als het tijdstip en de duur van rentoegang bij konijnen directe effecten hebben op beweging en speels gedrag. Deze factoren beïnvloeden ook de concentratie van faecale corticosteronmetabolieten, een belangrijke fysiologische stressindicator.

Er bestaan duidelijke wetenschappelijke richtlijnen over minimale ruimte en bewegingsbehoeften. Ondanks deze wetenschappelijke inzichten, worden veel eigenaars en kopers nog steeds onvolledig geïnformeerd over optimale huisvesting (Rooney et al., 2023). Bij aanschaf en inrichting van konijnenverblijven zijn dierenspeciaalzaken een belangrijke informatiebron voor konijneneigenaars (Edgar & Mullan, 2011; Powdrill-Wells et al., 2025). Het is onduidelijk in hoeverre deze informatie gebaseerd is op actuele wetenschappelijke kennis over de natuurlijke behoeften en welzijnsnoden van konijnen (Mee et al., 2022). Zichtbaarheid van huisvestingsproducten heeft een grote invloed op de perceptie van wat ‘passend’ is. Hierdoor zijn veel verkochte hokken kleiner dan aanbevolen. Winkels spelen dus een kritieke rol in het (on-)bewust verspreiden van ondermaatse huisvestingsnormen (Edgar & Mullan, 2011; Powdrill-Wells et al., 2025).

Het doel van dit onderzoek is om in kaart te brengen welk advies Vlaamse dierenspeciaalzaken verstrekken aan (potentiële) kopers met betrekking tot de huisvesting van konijnen.

2 Literatuurstudie

2.1 Natuurlijke behoeften van konijnen

In het wild leggen konijnen lange afstanden af, graven uitgebreide tunnelsystemen en leven in sociale groepen. Er is dus een duidelijke behoefte aan voldoende ruimte, beweging en sociaal contact (Edgar & Mullan, 2011; Knockaert, 2026). Bovendien zijn konijnen van nature sterk gemotiveerd om de omgeving te verkennen en bezig te zijn (Fisher, 2010).

Konijnen zijn uitgesproken sociale dieren, die in het wild in groepen met een hiërarchische structuur leven. Langdurige isolatie leidt tot stress, angst en gedragsproblemen (DiVincenti & Rehrig, 2016; Rooney et al., 2023). De aanwezigheid van een partner in de omgeving, zorgt ervoor dat er minder stress en verveling is en meer beweging (Saunders, 2014). Naast sociale behoeften, vertonen konijnen veel verschillende gedragingen, waaronder graven, rennen, springen, foerageren en exploreren. Deze gedragingen kunnen enkel tot uiting komen wanneer voldoende ruimte en een geschikte omgeving voorhanden zijn (Coda et al., 2020; Rooney et al., 2023). De aanwezigheid van voldoende voederplaatsen, drinkwaterpunten, schuilplaatsen en vluchtmogelijkheden zijn belangrijke factoren om het succesvol samenleven van de dieren te bewerkstelligen (Saunders, 2014).

Onvoldoende ruimte leidt tot frustratie en een verhoogde kans op agressie, terwijl ruime verblijven het natuurlijk gedrag bij konijnen bevorderen (DiVincenti & Rehrig, 2016; Knockaert, 2026). Konijnen in kleine kooien vertonen vaker stereotiep gedrag, zoals traliebijten en repetitief poetsen (Coda et al., 2020; Rooney et al., 2023). De mogelijkheid om zich terug te trekken, te kiezen tussen verschillende zones en zelf te bepalen wanneer actief te zijn, draagt bij aan een betere emotionele toestand (Coda et al., 2020; DiVincenti & Rehrig, 2016; Rooney et al., 2023).

2.2 Effecten van hokgrootte op het welzijn

Al zijn er op het vlak van afmetingen geen wettelijke minimumnormen voor gezelschapskonijnen beschreven, hebben vooral de grootte van het verblijf en de toegang tot een ren rechtstreeks een invloed op het gedrag en de stress van konijnen. Konijnen met toegang tot extra ruimte vertonen actiever en onderzoekend gedrag (Rooney et al., 2023). Konijnen met slechts beperkte toegang tot een ren, vertonen bij vrijlating een sterke toename in springen en speels gedrag. Dit wijst op een onderdrukte behoefte aan beweging (Coda et al., 2020; Rooney et al., 2023).

Beperkte leefruimte leidt regelmatig tot spanningen tussen dieren, waaronder vechten en territoriaal gedrag (Rooney et al., 2014). Een van de meest directe oorzaken van conflicten, is het gebrek aan ruimte om onderdanig gedrag te tonen. In de natuur trekken konijnen zich immers terug, of vluchten voor een dominant dier. Hiervoor is voldoende afstand noodzakelijk. Uit veldobservaties blijkt dat konijnen afstandssignalen gebruiken om conflicten te vermijden. Wanneer dieren onvoldoende ruimte hebben om afstand te nemen, kan dit leiden tot miscommunicatie en agressie. In kleine hokken of krappe groepshuisvesting, is deze afstand niet beschikbaar, waardoor dergelijke signalen niet worden herkend en er een aanval volgt (DiVincenti & Rehrig, 2016). Bewegingsbeperking heeft niet alleen invloed op gedrag, maar veroorzaakt ook duidelijke lichamelijke effecten. Dieren die langdurig in kleine hokken

verblijven met slechts beperkte toegang tot een ren, vertonen verhoogde stresswaarden (Rooney et al., 2023). Daarnaast veroorzaakt beperkte ruimte een verminderde lichaamsconditie en een grotere vatbaarheid voor gezondheidsproblemen, waaronder obesitas, pododermatitis en verminderde botdensiteit (Fisher, 2010; Mullan & Main, 2006; Trocino et al., 2022). Dit kan bovendien aanleiding geven tot urinewegproblemen, door opstapeling van blaaszand. Wilde konijnen urineren immers vaak tijdens het rennen en markeren, terwijl individueel gehouden konijnen dit gedrag minder vertonen. Ook de ondergrond in het hok speelt een belangrijke rol. Konijnen die kunnen graven, slijten de nagels op natuurlijke wijze af. Op gras of zand zakken de nagels in de bodem, waardoor er minder druk op de hakken komt te staan. Ongeschikte of ruwe ondergronden en onvoldoende nagelverzorging verhogen het risico op pododermatitis (Hermans, 2021).

Sociale huisvesting vermindert stress en verveling en verhoogt de activiteit. Maar, net als voldoende ruimte, schuilplaatsen en vluchtmogelijkheden, voeder- en drinkplaatsen ter beschikking hebben, is het erg belangrijk dat dieren goed bij elkaar passen. Al deze factoren bepalen immers rechtstreeks of konijnen gezond samenleven. Dit is een belangrijke basis voor preventieve diergeneeskunde (Hermans, 2021).

2.3 Verrijking en gedrag

Verrijking speelt een essentiële rol in het welzijn van konijnen, omdat het natuurlijk gedrag stimuleert en stress vermindert. Beleidsrichtlijnen benadrukken dat konijnen toegang moeten hebben tot een gevarieerde omgeving met schuilplaatsen, zachte bodembedekking en verhoogde zitplekken (Brusselse Raad voor Dierenwelzijn, 2022; Vlaamse overheid, z.d.). Tunnels, platforms, graafmogelijkheden en onbeperkte toegang tot hooi wordt hierbij sterk aanbevolen ter ondersteuning van natuurlijk gedrag (Edgar & Mullan, 2011; Knockaert, 2026). Konijnen in kale kooien vertonen beduidend meer abnormaal gedrag. Dit wijst op frustratie en een gebrek aan mogelijkheden om natuurlijk gedrag te uiten (Coda et al., 2020; DiVincenti & Rehrig, 2016). Verrijkte verblijven zorgen bovendien voor meer beweging, sociaal contact en rust, wat wijst op een verbetering van welzijn. (Rooney et al., 2023).

Daarnaast blijkt dat konijnen positief reageren op variatie in materialen, geuren en objecten. Verrijking wordt dus best regelmatig aangepast, om verveling te voorkomen. Het stimuleert de cognitieve uitdaging, wat eveneens belangrijk is voor het welzijn. Wanneer konijnen de mogelijkheid krijgen om de omgeving actief te manipuleren, bijvoorbeeld door graafmateriaal of kartonnen structuren, neemt gedragsvariatie toe en zijn er minder tekenen van frustratie (Coda et al., 2020; DiVincenti & Rehrig, 2016; Rooney et al., 2023).

2.4 Richtlijnen en welzijnsnormen

Internationale richtlijnen bevelen daarom aan dat elk konijn minstens 2 m² leefoppervlakte heeft, zodat het dier kan rennen, springen en zijn omgeving verkennen (Mee et al., 2022). Konijnen krijgen best meerdere uren toegang tot een ren van minstens 2,5 m² (Edgar & Mullan, 2011). Zelfs het tijdstip waarop konijnen toegang krijgen tot extra ruimte, blijkt een belangrijke rol te spelen. Konijnen zijn van nature vooral actief tijdens de ochtend en avond. Wanneer rentoegang enkel rond de middag wordt aangeboden, sluit dit niet aan bij het natuurlijke ritme van het konijn. Dit kan tot minder variatie in gedrag leiden, wat invloed heeft op het welzijn. Een omgeving die aansluit bij het natuurlijke dag-nachtritme van het konijn, zorgt voor een rustiger lichaam en minder stress (Rooney et al., 2023).

In binnen- en buitenland bestaan duidelijke richtlijnen, zoals de RWAF- en PDSA-normen (3m × 2m voor twee konijnen) (Edgar & Mullan, 2011). Deze normen worden in de praktijk echter zelden gehaald. Dit onderstreept alleen maar de nood aan betere informatievoorziening en aangepaste producten in dierenspeciaalzaken (Powdrill Wells et al., 2025; Mullan & Main, 2006).

Volgens de Vlaamse overheid hebben konijnen ruimte nodig en is een hok of kooi niet voldoende als leefzone. Voor twee konijnen uit de categorie *klein tot middelgroot* geldt een minimale afmeting van 1,6 m × 0,8 m, met hoogte om rechtop te staan. Voor konijnen uit de categorie *dwerg* hoort een ren aanwezig te zijn van minstens 2 m² per dier, voor konijnen uit de categorie *middelgroot* 3 m² per dier, met voorzieningen voor schaduw, bescherming tegen roofdieren en beveiliging tegen graven. Voor konijnen uit de categorie groot geldt de richtlijn voor een hok met een afmeting van minstens 210 × 100 cm (Vlaanderen.be, 2025).

De Brusselse Raad voor Dierenwelzijn geeft aanvullende minimumnormen. In het advies van december 2022 staat dat konijnen niet permanent in een kooi mogen verblijven en dagelijks toegang moeten hebben tot een ren met voldoende oppervlakte. Voor twee konijnen wordt een leefzone van 6 m² aanbevolen, met een hoogte van minstens 75 cm zodat dieren rechtop kunnen staan. In de richtlijnen wordt een onderscheid gemaakt tussen de binnenruimte en de ren. De binnenruimte waarin konijnen maximaal 12 uur per dag mogen verblijven, moet afhankelijk van de categorie van het dier een oppervlakte hebben van 0,7 m² voor dwergrassen, 0,8 m² voor rassen uit de middelste categorie en 1 m² voor rassen uit de grootste categorie. Voor elk extra konijn moet 50% extra oppervlakte voorzien worden. De totale leefzone moet voldoende ruimte bieden voor gedrag zoals huppelen, zich uitstrekken, rechtop staan en sociaal contact (Brusselse Raad voor Dierenwelzijn, 2022).

2.5 Kennis en informatiebronnen van eigenaars

Ondanks al deze vaststellingen en duidelijke aanbevelingen, blijkt dat huisvestingsproducten in commerciële verkooppunten vaak niet voldoen aan minimale welzijnsnormen. Eigenaars zijn doorgaans wel gemotiveerd om gepaste huisvesting te bieden, maar baseren het beeld van wat geschikt is op het beperkte aanbod in de winkels. Hierdoor maken potentiële kopers onbewust suboptimale keuzes (Powdrill Wells et al., 2025; Mee et al., 2022).

Veel problemen rond huisvesting ontstaan op het moment van aankoop. Omdat konijnen nog steeds in tuincentra en dierenwinkels worden verkocht, gebeuren er regelmatig impulsaankopen. Eigenaars schaffen meteen een hok en voeding aan zonder zich vooraf te informeren. Dit vormt een risico, want veel toekomstige eigenaars hebben onvoldoende kennis over de noden van konijnen op het vlak van sociaal gedrag, huisvestingsgrootte en voeding. Dit gebrek aan kennis weerspiegelt zich ook in de praktijk. Uit een enquête bij Vlaamse en Nederlandse konijneneigenaars blijkt dat 30% van de 1372 respondenten konijnen individueel huisvest, ondanks het sociale karakter van de soort (Hermans, 2021).

De normalisering van te kleine hokken zorgt ervoor dat eigenaars vaak niet beseffen dat het konijn structureel ruimte tekortkomt. Dit vergroot de kloof tussen richtlijnen en praktijk nog meer. Hierdoor ontstaat een situatie waarin commerciële belangen en beperkte productdiversiteit de keuzes van eigenaars sturen. Dit zorgt ervoor dat geschikte huisvesting te weinig wordt voorzien. (Mee et al., 2022; Powdrill-Wells et al., 2025). De combinatie van beperkte kennis, misleidende commerciële signalen en een gebrek aan toegankelijke kwaliteitsproducten vormt een belangrijke verklaring voor de hardnekkigheid van ongeschikte huisvesting (Carroll et al., 2025; Edgar & Mullan, 2011; Mee et al., 2022).

Daarnaast geven winkelmedewerkers zelden spontaan advies over verrijking, renruimte of sociale huisvesting, tenzij klanten hier expliciet naar vragen. Dit leidt tot een vertekend beeld van minimale zorgnormen en benadrukt het belang van duidelijke en correcte informatieverstrekking in de winkelomgeving (Powdrill-Wells et al., 2025). Dit terwijl het eerste contactmoment in de winkel richtinggevend blijkt voor de uiteindelijke huisvesting (Edgar & Mullan, 2011).

2.6 Belang van correcte huisvesting

Zowel wetenschappelijke literatuur als beleidsdocumenten benadrukken dat adequate huisvesting essentieel is om natuurlijk gedrag bij konijnen mogelijk te maken en welzijnsproblemen te voorkomen (Edgar & Mullan, 2011). Ondanks duidelijke richtlijnen, blijkt in de praktijk dat veel konijnen in te kleine, onvoldoende verrijkte en sociaal ongeschikte verblijven worden gehouden. Dit wijst op een structurele kloof tussen aanbevelingen en realiteit (Mee et al., 2022; Powdrill-Wells et al., 2025).

Er is dus duidelijk nood aan correcte informatievoorziening, betere ondersteuning van eigenaars en structurele aanpassingen in het aanbod van dierenspeciaalzaken. Alleen door deze factoren gezamenlijk aan te pakken, kan het welzijn van konijnen structureel worden verbeterd (Carroll et al., 2025; Mee et al., 2022).

3 Materiaal en methode

3.1 Deelonderzoeksvragen

- Wat weten **medewerkers** van Vlaamse dierenspeciaalzaken over de **aanbevolen richtlijnen** voor de **huisvesting** van **konijnen**?
- Welke **richtlijnen** volgen **Vlaamse dierspeciaalzaken** bij de **huisvesting** van **konijnen**?
- Op welke manier **verschilt** het **advies** tussen medewerkers **met** en **zonder diergerelateerde opleiding** over de huisvesting van konijnen?
- Welk **advies** geven medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken over **huisvesting** van **gezelschapskonijnen**?
- **Op welke manier informeren** medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken klanten over de **huisvesting** van **konijnen**?
- Welk **advies** geven medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken omtrent het **verblijf** voor **gezelschapskonijnen**?
- Welk **advies** geven medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken omtrent het **hokformaat** voor **gezelschapskonijnen**?
- Welk **advies** geven medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken over **sociale huisvesting** van **gezelschapskonijnen**?
- Welke **verrijking** bevelen medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken aan voor de huisvesting van **konijnen**?
- Welke **bijkomende adviezen** geven medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken over het **houden van gezelschapskonijnen**?

3.2 Elementen en inclusie(exclusie)criteria

Dit onderzoek werd uitgevoerd bij medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken die advies geven over konijnenhuisvesting, in de provincie Vlaams-Brabant, met focus op de regio Leuven binnen een straal van ongeveer 40 km.

3.3 Proefopzet en dataverzameling

Tijdens 25 winkelbezoeken aan grootketens (Aveve, Horta, MaxiZoo en Tom&Co) en zelfstandige dierenwinkels in Vlaanderen, uitgevoerd tussen maart en april 2026, werd aan de hand van interviews het door medewerkers verstrekte advies omtrent de huisvesting van konijnen in kaart gebracht. Hierbij werden gerichte open vragen gesteld, met aandacht voor thema's als (voorgeschiedenis) van de respondenten, inhoudelijke vragen over de huisvesting zoals het geadviseerde hokformaat, sociale huisvesting en kennis van de aanbevolen richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen.

De werkwijze verliep volgens een vast protocol (zie Tabel 1), waarvan de volledige versie terug te vinden is in bijlage 1. Vanuit de inleidende benadering van de medewerker werd telkens dezelfde volgorde van stappen gevolgd.

Fase	Beschrijving
1. Introductie	Benaderen van een medewerker met de vraag of deze advies geeft over konijnen.
2. Toestemming	Uitleg geven over het doel van het onderzoek en vragen of de medewerker bereid is enkele vragen te beantwoorden.
3. Behandelde thema's in het interview	Afname van de vragenlijst, gegroepeerd per thema: - Achtergrond van de medewerkers. - Advies dat wordt gegeven omtrent het hokformaat voor gezelschapskonijnen. - Advies dat wordt gegeven omtrent sociale huisvesting van konijnen. - Kennis van aanbevolen richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen.
4. Afsluiting	Mogelijkheid voor de medewerker om aanvullende opmerkingen te geven, gevolgd door een bedanking voor de medewerking.

Tabel 1 *Overzicht van het gehanteerde protocol tijdens de winkelbezoeken.*

3.4 Dataverwerking

Tijdens de interviews werden de antwoorden rechtstreeks genoteerd in de Notes-app op een tablet. Nadien werden alle gegevens overgezet naar MS Excel, waar eerst een ruwe dataset werd samengesteld. Deze werd vervolgens in een clean dataset geplaatst. Met behulp van beschrijvende statistiek werden de gegevens in Excel geanalyseerd. Bij de analyse werden onder meer frequenties en gemiddelden berekend voor de belangrijkste variabelen, waaronder het geadviseerde hokformaat, de sociale huisvesting en de mate van kennis van bestaande richtlijnen. De resultaten werden overzichtelijk weergegeven in tabellen en grafieken.

4 Resultaten

4.1 Socio-demografische gegevens

Voor dit onderzoek werd een steekproef gehouden bij 25 dierenspeciaalzaken, waarbij de bezochte winkelketens anoniem werden gecodeerd van a tot en met e. Daarbij werd elke winkelketen met vijf vestigingen vertegenwoordigd.

Van de 25 respondenten hebben zes respondenten een **diergerelateerde opleiding** gevolgd. Binnen die groep hebben twee personen een Bachelor Dierenzorg, drie medewerkers een diploma Secundair Onderwijs Dierenzorg en één een NHA Dierenzorg afgerond. De overige negentien deelnemers geven aan **geen diergerelateerde opleiding** te hebben gevolgd (zie figuur 1). Bijlage 2 bevat een aanvullende figuur met een specifieke onderverdeling naar de achtergrondopleiding van de bevraagde medewerkers.

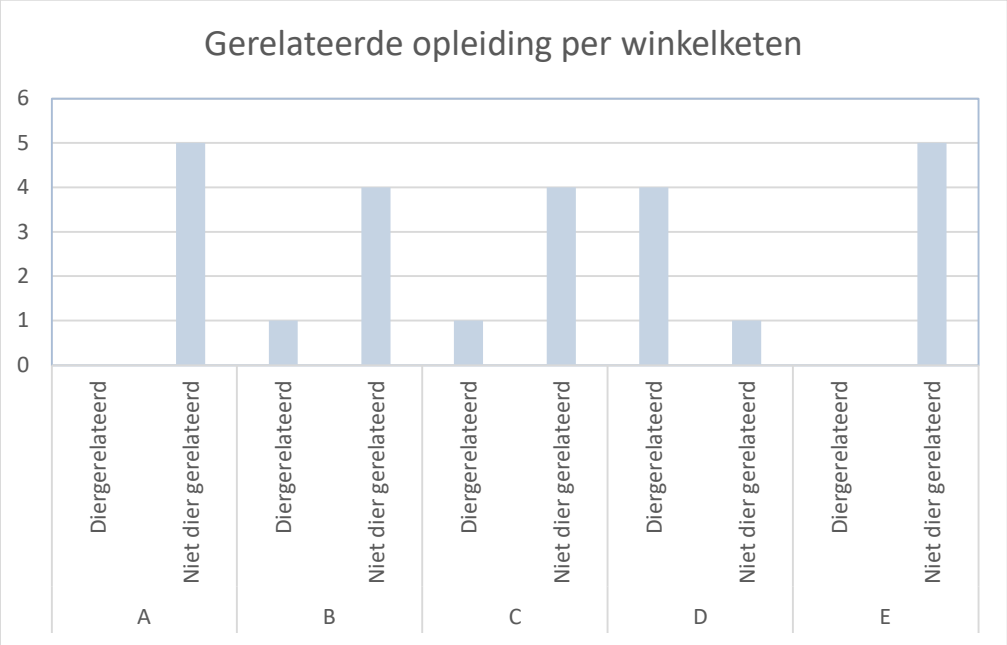

Figuur 1: Aantal medewerkers met een diergerelateerde of niet-diergerelateerde opleiding opgedeeld per winkelketen (A - E) (N = 25).

Uit analyse van de **werkervaring** van de medewerkers binnen de betrokken winkel, blijkt dat het grootste deel zich situeert in de categorieën tot 5 jaar en tussen 5-10 jaar werkervaring. De categorieën 11-15 jaar en 16-20 jaar zijn daarentegen minder vertegenwoordigd. Daarnaast is er zowel een kleine groep zeer ervaren medewerkers, met meer dan 20 jaar anciënniteit, als een beperkte groep met minder dan één jaar ervaring. Deze indeling toont de spreiding van de werkervaring binnen de onderzochte populatie die is weergegeven in figuur 2. De gemiddelde werkervaring is 8,15 ± 9,63 jaar.

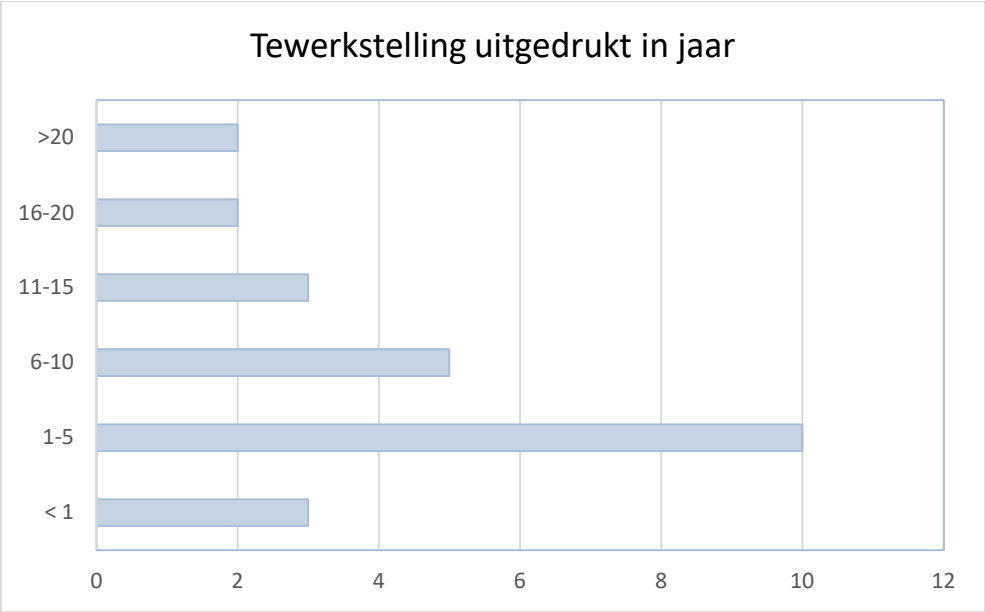

Figuur 2: Tewerkstelling medewerkers uitgedrukt in aantal jaar (N = 25).

Binnen winkelketen A is een langere tewerkstellingsduur vastgesteld, met een gemiddelde van 11 ± 6,6 jaar. In winkelketen B concentreert de tewerkstellingsduur zich vooral tussen 1-5 en 6-10 jaar, wat resulteert in een gemiddelde van 6 ± 2,3 jaar. Winkelketen C vertoont het kortste dienstverbandprofiel, met een gemiddelde van 2,6 ± 1 jaar. In winkelketen D is sprake van een gemengde spreiding tussen 1-15 jaar, met een gemiddelde van 7 ± 3,7 jaar. Winkelketen E kenmerkt zich door de grootste variatie, gaande van < 1 jaar tot > 20 jaar, met een gemiddelde van 11,2 ± 10 jaar. De gedetailleerde verdelingen zijn weergegeven in tabel 1.

Tewerkstelling uitgedrukt in jaar	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
< 1	3/25	0/5	0/5	1/5	0/5	2/5
1-5	10/25	2/5	2/5	4/5	2/5	0/5
6-10	5/25	0/5	3/5	0/5	2/5	0/5
11-15	3/25	1/5	0/5	0/5	1/5	1/5
16-20	2/25	2/5	0/5	0/5	0/5	0/5
>20	2/25	0/5	0/5	0/5	0/5	2/5

Tabel 1: Tewerkstelling medewerkers uitgedrukt in aantal jaar onderverdeeld per winkelketen (N = 25).

Daarnaast geven negen van de 25 medewerkers aan **persoonlijke ervaring** te hebben met het **houden van konijnen**, terwijl negen respondenten **geen ervaring** hebben met het houden van konijnen. Zeven medewerkers vermelden tijdens de jeugd konijnen te hebben gehad. Figuur 3 toont een overzicht van de mate van persoonlijke ervaring met het houden van konijnen, uitgesplitst naar diergerelateerde opleidingen en niet-diergerelateerde opleidingen.

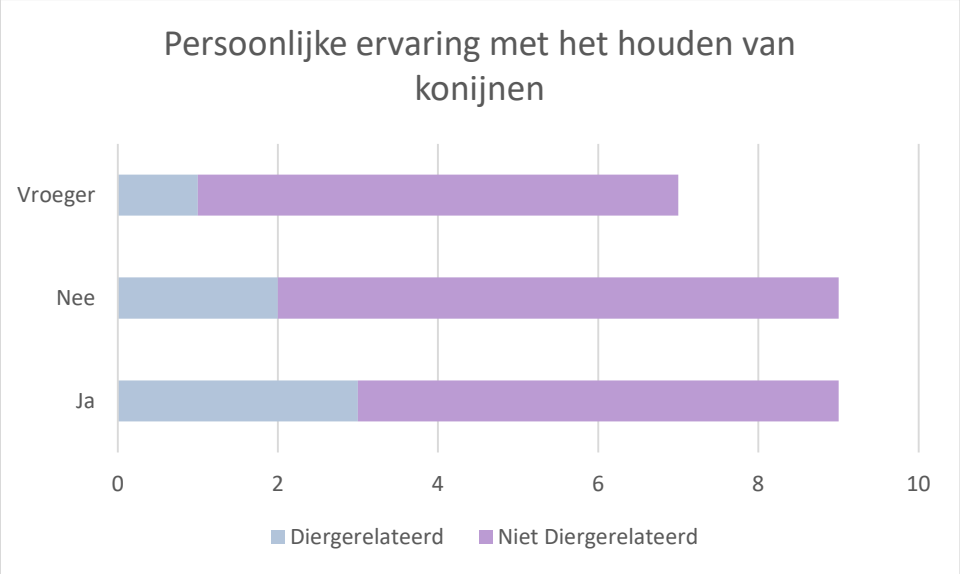

Figuur 3: Overzicht persoonlijke ervaring met het houden van konijnen onderverdeeld in diergerelateerde en niet-diergerelateerde opleiding (N = 25).

Tot slot werd nagegaan **op welke manier** medewerkers klanten **informeren** over de **huisvesting van konijnen**. De meerderheid doet dit voornamelijk mondeling (n = 15). Een beperkt aantal maakt gebruik van flyers en folders in de winkel (n = 3) en zes respondenten geven aan zowel mondeling advies als ondersteunend informatiemateriaal, zoals affiches en folders te gebruiken (n = 6). Eén medewerker geeft aan dat er weinig vraag is naar informatie, omdat klanten vaak al met een duidelijk plan of idee naar de winkel komen (n = 1).

4.2 Advies omtrent hokformaat voor gezelschapskonijnen

Aan de 25 respondenten werd gevraagd welke minimale afmetingen worden geadviseerd voor het hok, welke bijkomende huisvestingsaanbevelingen worden meegegeven, in welke mate het beschikbare winkelassortiment het advies beïnvloedt en welk hok het meest wordt verkocht.

4.2.1 Minimale hokgrootte volgens medewerkers

De vraag naar de **minimale hokgrootte** die aan klanten wordt aanbevolen, werd op verschillende manieren geïnterpreteerd. De meeste respondenten geven enkel één lengte aan waaraan het hok aan moest voldoen, uitgedrukt **in aantal meter** (n = 14). Dit is weergeven in figuur 4. Anderen geven een specifiekere waarde uitgedrukt **in vierkante meter** (n = 5) waarvan één persoon minstens 4 m² en vier raden minstens 1 m² aan**.** Drie medewerkers duidden in de winkel een specifiek voorbeeld aan (n = 3) of gaven het aantal sprongen aan dat het dier minstens moest kunnen afleggen (n = 1). De overige respondenten beantwoordden de vraag naar minimale hokgrootte met ‘zo groot mogelijk’ (n = 2). Daarnaast raden vier respondenten samen met het hok een ren aan.

Figuur 4: Advies over hokgrootte van medewerkers die het uitdrukken in aantal meter hoklengte(n = 14).

Uit een vergelijking van de antwoorden van de medewerkers met een diergerelateerde opleiding (n = 16), blijkt dat drie van de zes respondenten een **hoklengte van 1,20m** aanbevelen. Eén respondent geeft aan dat het hok 'zo groot mogelijk' moet zijn. Het voorzien van **een ren** bij het hok**,** is gelijkmatig verdeeld tussen medewerkers met een diergerelateerde en niet-diergerelateerde opleiding (n = 2). Verdere details zijn terug te vinden in figuur 5.

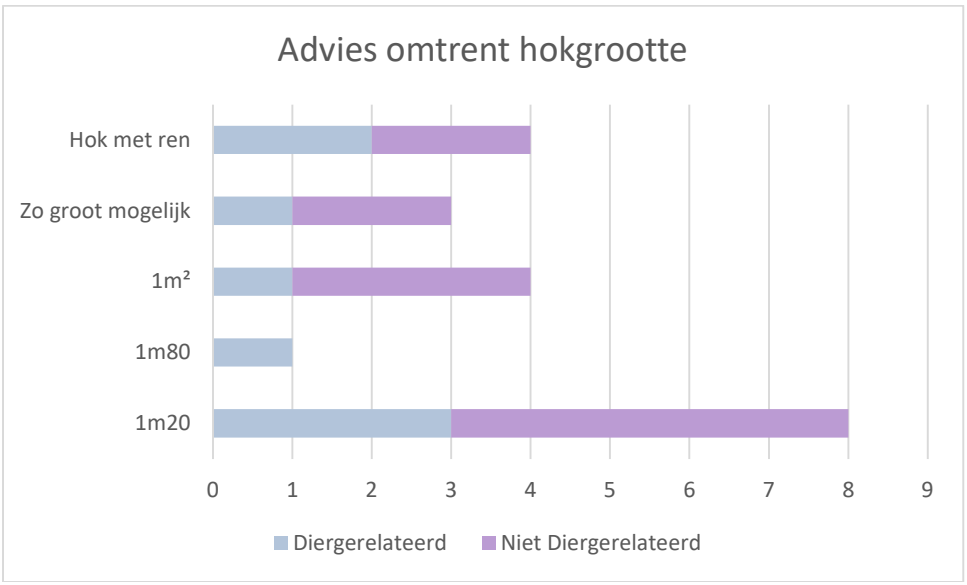

Figuur 5: Advies van diergerelateerde opleidingen (n = 6) over hokgrootte in vergelijking met het advies van medewerkers met een niet-diergerelateerde opleiding (n = 10) (N = 16).

4.2.2 Aanvullende huisvestingsadviezen

Vervolgens werd aan de medewerkers gevraagd of er, met betrekking tot de huisvesting van konijnen, naast advies over minimale hokafmetingen, nog **bijkomende aanbevelingen** gegeven worden. Het meest voorkomende advies betreft het voorzien van **verrijking** (n = 15), zoals schuilplaatsen, knaagmateriaal[1], speelgoed, snuffelmat. Er worden ook nog andere elementen genoemd, zoals hooi, voedingssuggesties en bodembedekking. Vier medewerkers verduidelijken de voedingssuggesties: drie geven een eenzijdige korrelvoeding, terwijl één medewerker een mueslimengeling aanbiedt. Een minderheid formuleert eveneens andere aanbevelingen, zoals het dier zo comfortabel mogelijk houden of rekening houden met de seizoenen. Twee respondenten adviseren om het dier niet alleen te houden en één medewerker raadt aan om aan het hok een ren te bevestigen. Verdere details zijn weergegeven in tabel 2.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Bodembedekking	8/25	2/5	2/5	2/5	1/5	1/5
Voeding suggesties	9/25	3/5	2/5	2/5	1/5	1/5
Hooi	5/25	1/5	1/5	1/5	1/5	1/5
Verrijking	15/25	2/5	2/5	3/5	4/5	4/5
Niet alleen houden	2/25	0/5	2/5	0/5	0/5	0/5
Ren	1/25	0/5	0/5	0/5	0/5	1/5
Zorgen dat ze comfortabel zijn	2/25	0/5	0/5	0/5	1/5	1/5

Tabel 2: Overzicht geadviseerde huisvestingselementen voor konijnen opgesplitst per winkelketen (N = 25).

Bij de vergelijking van de antwoorden van medewerkers met een diergerelateerde opleiding, blijkt dat vijf van de zes respondenten verrijking aanbevelen (N = 15).
Onder de medewerkers met een niet-diergerelateerde opleiding, geven twee respondenten aan dat de dieren niet alleen gehouden mogen worden en één medewerker vermeldt dat er een ren aan het hok moet worden toegevoegd. Verdere informatie is weergegeven in figuur 6.

Binnen de antwoorden rond verrijking (N = 15) geven negen medewerkers aan knaagmaterialen te voorzien, zes raden speelgoed aan, vijf noemen een schuilplek en één medewerker geeft een snuffelmat als voorbeeld. Knaagmateriaal wordt gelijkmatig aanbevolen, zowel door medewerkers met een diergerelateerde als een niet-diergerelateerde opleiding. De aanbeveling van schuilplekken en speelgoed komt minder vaak voor bij medewerkers met een diergerelateerde opleiding. Verdere details zijn terug te vinden in figuur 7.

[1] Onder knaagmateriaal werd gesuggereerd om gebruik te maken van hout, wilgenballetjes of hooitunnels.

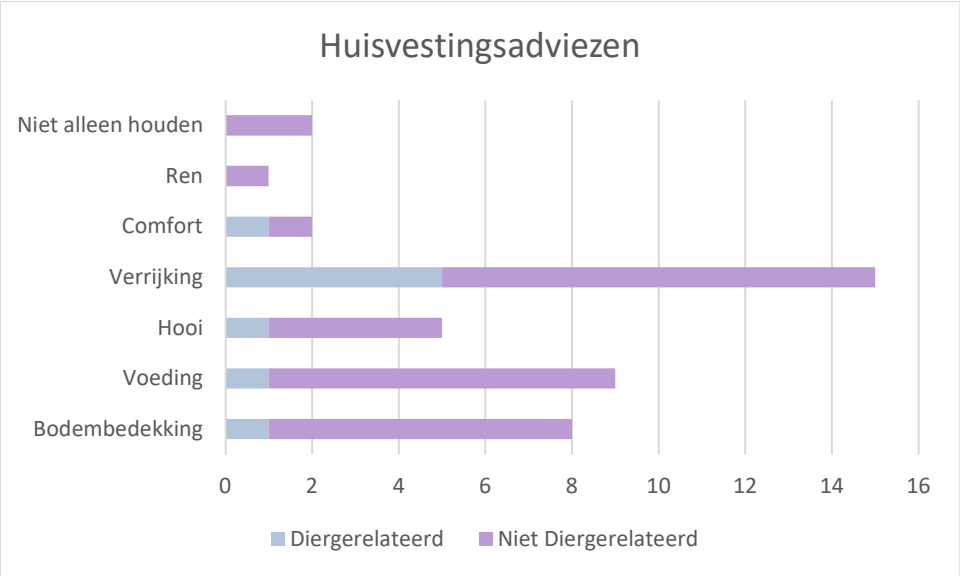

Figuur 6: Huisvestingsadvies van medewerkers met een diergerelateerde opleiding in vergelijking met medewerkers met een niet-diergerelateerde opleiding (N = 25).

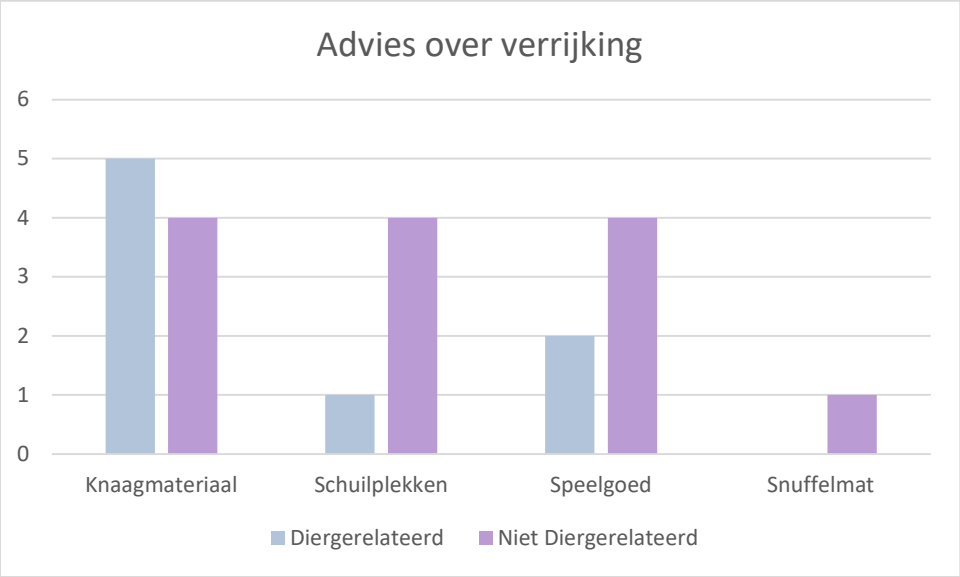

Figuur 7: Verrijkingsadvies van medewerkers met een diergerelateerde opleiding (n = 6) in vergelijking met medewerkers met een niet-diergerelateerde opleiding(n = 9) (N = 15).

4.2.3 Adviespraktijken in functie van het winkelassortiment

Op de vraag of het **aanbod van huisvesting** in de winkel invloed heeft op het advies dat medewerkers geven aan klanten, geven respondenten in zes van de elf winkels waar konijnen verkocht worden, aan dat de winkelhuisvesting louter tijdelijk is en dat klanten de dieren thuis ruimer moeten huisvesten (n = 6). De overige vijf medewerkers vinden dat de huisvesting bij klanten minstens vergelijkbaar moet zijn met dat in de winkel. De manier waarop konijnen in de winkel worden gehuisvest dient daarbij als inspiratiebron voor klanten (n = 5).

Daarnaast bevestigen 16 van de 25 medewerkers dat het beschikbare **winkelassortiment** invloed heeft op het advies over hokformaat. Vijf respondenten

vermelden hierbij dat het assortiment voldoende breed is en voldoet aan de noden. Medewerkers geven aan voornamelijk huisvesting uit het beschikbare assortiment aan te bevelen, zodat klanten deze onmiddellijk kunnen aankopen en meenemen (n = 3). Daarnaast zijn respondenten gericht op het maximaliseren van de verkoop (n = 3) of bevelen steevast het grootste hok binnen het assortiment aan (n = 3). De overige negen respondenten geven aan dat het beschikbare assortiment te beperkt is en klanten daarom doorverwijzen naar de webwinkel of grotere hokken aanraden die niet overeenkomen met het beschikbare assortiment. Een overzicht is weergegeven in tabel 3.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Hok kan meteen meegenomen worden	3/25	1/1	2/5	0/3	0/3	0/4
Breed assortiment	5/25	0/1	1/5	1/3	1/3	2/4
Raad grootste model aan	3/25	0/1	1/5	0/3	2/3	0/4
Moet kunnen verkopen	3/25	0/1	0/5	1/3	0/3	2/4
Bestellen op webwinkel	1/25	0/1	0/5	1/3	0/3	0/4
Geen verdere opmerking	1/25	0/1	1/5	0/3	0/3	0/4
Beperkt assortiment	9/25	4/5	0/5	2/5	2/5	1/5

Tabel 3: Redenen waarom winkelassortiment het advies over hok beïnvloedt opgedeeld per winkelketen (N = 25).

4.2.4. Meest verkocht hok

Uit de antwoorden op de vraag welk **type hok** het meest verkocht wordt, blijkt dat de meerderheid van de respondenten een onderscheid maakt tussen **binnenhokken** en **buitenhokken**. In totaal geven twaalf medewerkers aan voornamelijk binnenhokken te verkopen (n = 12), terwijl acht medewerkers vooral buitenhokken verkopen (n = 8). Daarnaast melden vier respondenten dat er geen of slechts een beperkt aantal hokken beschikbaar is in het assortiment en klanten daarom doorverwijzen naar de online webwinkel (n = 4). Eén medewerker geeft aan geen duidelijk zicht te hebben op welk type hok het meest verkocht wordt (n = 1). Een overzicht van de verdeling per winkelketen is weergegeven in tabel 4.

Antwoorden	Onderzochte elementen (n = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Binnenhok	13/25	1/5	3/5	2/5	4/5	2/5
Buitenhok	8/25	1/5	2/5	1/5	1/5	3/5
Doorverwijzing online webwinkel	4/25	2/5	0/5	2/5	0/5	0/5
Geen idee	1/25	1/5	0/5	0/5	0/5	0/5

Tabel 4: Meest verkocht type hok onderverdeeld per winkelketen (N = 25).

Van de dertien winkels waar voornamelijk binnenhokken worden verkocht, verwijzen medewerkers klanten vooral naar de traliekooien. Als belangrijkste reden hiervoor wordt aangehaald dat deze hokken het goedkoopst zijn (n = 5) en compact en gemakkelijk te vervoeren (n = 6). Verder geeft één iemand aan dat het populairder wordt om konijnen binnen te houden (n = 1) en binnen winkelketen D laat één medewerker weten dat er in het assortiment uitsluitend binnenhokken beschikbaar zijn (n = 1). De zeven winkels die voornamelijk buitenhokken verkopen, geven aan dat klanten deze hokken gemakkelijk in de tuin kunnen plaatsen (n = 4) of dat dit eenvoudigweg de voorkeur van de klant is (n = 3).

4.3 Advies omtrent sociale huisvesting van gezelschapskonijnen

4.3.1 Advies omtrent het houden van konijnen

Bij de adviezen over het **houden van konijnen,** benadrukken 12 van de 25 respondenten dat konijnen altijd toegang moeten hebben tot hooi. Daarnaast worden vooral aanbevelingen gegeven op het vlak van verrijking (n = 8) en voeding (n = 7).

Binnen **verrijking** raden vier medewerkers aan om geschikt knaagmateriaal zoals houten voorwerpen, wilgenballetjes en hooitunnels voor het onderhoud van de tanden te voorzien (n = 4). De overige vier respondenten raden schuilmogelijkheden (n = 2) of speelgoed (n = 2) aan. Twee medewerkers vermelden een knaagsteen (n = 2). Drie medewerkers geven aan een ren toe te voegen aan het verblijf. Drie andere medewerkers adviseren om dieren zo ruim mogelijk te huisvesten en twee medewerkers benadrukken dat de dieren niet alleen gehouden mogen worden. Minder frequent genoemde adviezen zijn eveneens vermeld in tabel 5.

Op vlak van **voeding** adviseren vier medewerkers om dagelijks ongeveer een handvol pellets te verstrekken (n = 4), terwijl twee respondenten aanraden om groenten en fruit aan te bieden (n = 2). Daarnaast geeft één medewerker aan dat extra vitaminen en supplementen deel zouden moeten uitmaken van het dieet (n = 1).

Bij het advies rond het houden van konijnen, leggen medewerkers uit diergerelateerde opleidingen de nadruk op dierenartscontroles en het aanbieden van hooi. De niet-diergerelateerde opleidingen leggen bij deze vraag dan weer meer de nadruk op verrijking. Eén medewerker met een diergerelateerde en één met een niet-diergerelateerde opleiding haalt aan dat het konijn een **groepsdier** is en niet alleen gehouden kan worden. Meer resultaten zijn te zien in Figuur 8.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Bodembedekking	1/25	1/5	0/5	0/5	0/5	0/5
Hooi aanbieden	12/25	2/5	3/5	3/5	2/5	2/5
Voeding	7/25	2/5	2/5	1/5	1/5	1/5
Verrijking	8/25	1/5	2/5	2/5	1/5	2/5
Knaagsteen	2/25	1/5	0/5	0/5	0/5	1/5
Zo groot mogelijk houden	3/25	1/5	0/5	1/5	1/5	0/5
Ren plaatsen	3/25	0/5	0/5	2/5	0/5	1/5
Niet alleen houden (groepsdier)	2/25	0/5	1/5	1/5	0/5	0/5
Man en vrouw niet samen houden	2/25	2/5	0/5	0/5	0/5	0/5
Gonadectomie	1/25	1/5	0/5	0/5	0/5	0/5
Mee naar de dierenarts gaan	3/25	0/5	0/5	1/5	2/5	0/5
Lief en vriendelijk zijn	1/25	0/5	0/5	0/5	0/5	1/5
Geen opmerking	1/25	0/5	1/5	0/5	0/5	0/5

Tabel 5: Overzicht van de adviezen die medewerkers geven over het houden van konijnen weergegeven per winkelketen (N = 25).

Figuur 8: Overzicht geadviseerde huisvestingselementen voor konijnen opgesplitst in diergerelateerde opleiding en niet-diergerelateerde opleiding (N = 25).

4.3.2 Informatie verkoop van konijnen binnen de winkelketens

In de 25 bevraagde winkelketens verschilt het **aanbod van levende dieren**. Veertien verkopen geen konijnen (n = 14), waarvan vier van winkelketen A, vier van winkelketen B, drie van winkelketen C, één van winkelketen D en twee van winkelketen E. In de 11 overige ketens worden wel konijnen te koop aangeboden (n = 11): bij winkelketen A (n = 1), winkelketen B (n = 1), winkelketen C (n = 2), winkelketen D (n = 4) en bij winkelketen E (n = 3). Binnen deze laatste groep is verder bevraagd hoeveel dieren doorgaans samen verkocht worden. Negen medewerkers geven hierbij aan dat er standaard twee konijnen worden meegegeven (n = 9), omdat dit binnen de winkelrichtlijnen is vastgelegd of omdat konijnen als groepsdieren niet alleen gehouden mogen worden. Details per winkelketen hieromtrent zijn beschikbaar in tabel 6. Twee respondenten (1 van winkelketen D en 1 van winkelketen E) melden dat er meestal één konijn per klant wordt verkocht (n = 2).

Bij deze vraag is ook een vergelijking gemaakt tussen medewerkers uit een dier- en een niet-diergerelateerde opleiding: volgens één van de drie medewerkers die dieren verkopen en een diergerelateerde opleiding hebben voltooid, kan **één dier afzonderlijk** verkocht worden. Verdere resultaten zijn weergegeven in Figuur 9.

Reden konijnen per 2 verkocht	Onderzochte elementen (N = 9)	Winkelketen A (n = 1)	Winkelketen B (n = 1)	Winkelketen C (n = 2)	Winkelketen D (n = 3)	Winkelketen E (n = 2)
Het is een groepsdier, mogen niet alleen gehouden worden	5/9	1/1	1/1	0/2	3/3	0/2
Is een richtlijn binnen de winkel	4/9	0/1	0/1	2/2	0/3	2/2

Tabel 6: Overzicht achterliggende reden waarom konijnen per 2 worden verkocht onderverdeeld per winkelketen (n = 9).

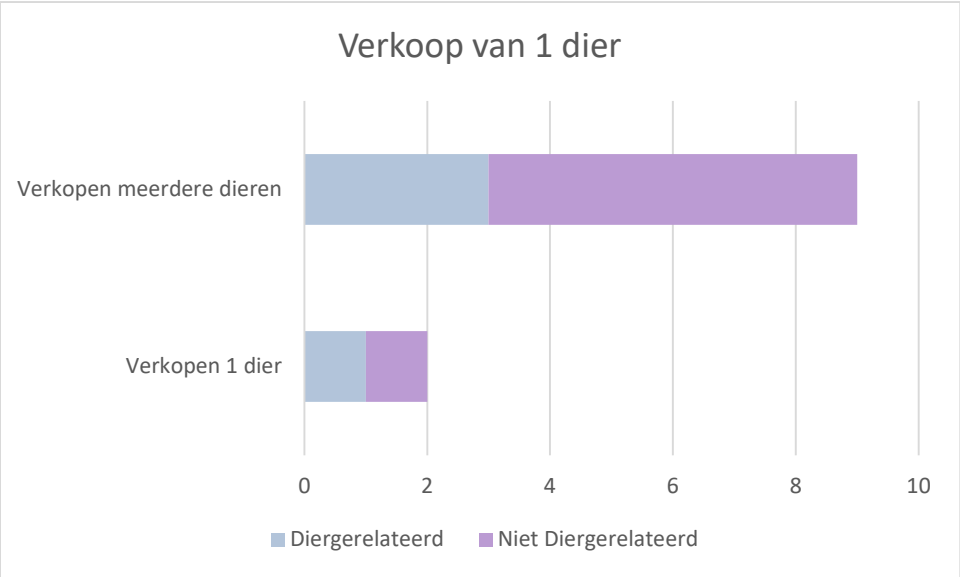

Figuur 9: Vergelijking met de verkoop van 1 dier tussen diergerelateerde opleiding (n = 4) en niet-diergerelateerde opleiding (n = 9)(N = 11).

Met betrekking tot het **geslacht** van de verkochte dieren, geven zeven respondenten (N = 11) aan dat voornamelijk vrouwelijke konijnen (voedsters) worden verkocht (n = 7). Als verklaring hiervoor wordt aangegeven dat mannelijke dieren (rammelaars) minder vaak worden aangekocht, omdat die sneller zouden vechten of meer vervuiling veroorzaken. Eén winkelketen geeft aan vooral mannelijke dieren te verkopen (n = 1). Dit heeft te maken met de samenwerking met een kweker die de vrouwelijke dieren zelf houdt voor verdere kweek. Drie respondenten geven aan geen zicht te hebben op welk geslacht het meest verkocht wordt (n = 3). Details per winkelketen zijn weergegeven in tabel 7.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 11)	Winkelketen A (n = 1)	Winkelketen B (n = 1)	Winkelketen C (n = 2)	Winkelketen D (n = 4)	Winkelketen E (n = 3)
Rammelaar	1/11	0/1	0/1	0/2	0/4	1/3
Voedster	7/11	1/1	0/1	1/2	4/4	1/3
Geen idee	3/11	0/1	1/1	1/2	0/4	1/3

Tabel 7: Meest verkocht geslacht onderverdeel per winkelketen (N = 11).

Op de vraag welke **geslachtscombinaties** het vaakst worden verkocht, worden uiteenlopende antwoorden gerapporteerd. Vijf van de elf winkels die konijnen aanbieden, verkopen voornamelijk combinaties van twee vrouwelijke dieren (n = 5). Twee respondenten geven aan klanten te adviseren om konijnen van hetzelfde geslacht te kopen (n = 2), terwijl twee anderen aangeven dat een koppel bestaande uit een voedster en een rammelaar de voorkeur krijgt (n = 2). Eén medewerker geeft aan geen zicht te hebben op welke combinaties het meest verkocht worden (n = 1). Een andere medewerker geeft aan dat klanten de keuze vooral baseren op de kleur van het dier, eerder dan op het geslacht (n = 1). Verdere informatie is te vinden in tabel 8.

Figuur 10 geeft een overzicht per winkelketen, waarbij ook een vergelijking gemaakt wordt op basis van opleidingsniveau van de medewerker. Twee medewerkers met een diergerelateerde opleiding adviseren een geslachtscombinatie van twee vrouwelijke dieren, terwijl één respondent aanraadt om een koppel mee te geven als geslachtscombinatie.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 11)	Winkelketen A (n = 1)	Winkelketen B (n = 1)	Winkelketen C (n = 2)	Winkelketen D (n = 4)	Winkelketen E (n = 3)
2 voedsters	5/11	1/1	0/1	0/2	4/4	0/3
Van het zelfde geslacht	2/11	0/1	0/1	0/2	0/4	2/3
Koppel	2/11	0/1	1/1	1/2	0/4	0/3
Geen idee	1/11	0/1	0/1	1/2	0/4	0/3
Kleurvoorkeur	1/11	0/1	0/1	0/2	0/4	1/3

Tabel 8: Meeste voorkomende reden verkoop van geslachtscombinaties bij konijnen onderverdeeld per winkelketen (N = 11).

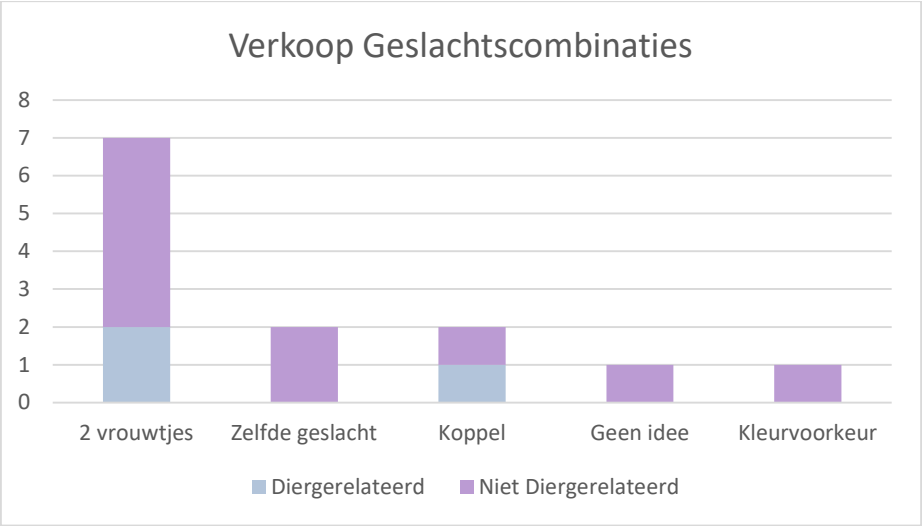

Figuur 10: Verkoop van geslachtscombinaties verdeeld tussen dier (n = 4) en niet-diergerelateerde opleiding (n = 9) (N = 11).

4.3.3 Advies omtrent sociale huisvesten van konijnen

Op de vraag welk advies aan klanten wordt gegeven over het **houden van één konijn**, geven dertien medewerkers aan dat de klant zelf veel aandacht moet geven aan het dier en er veel tijd mee moet doorbrengen. Eén medewerker voegt hieraan toe meer **verrijking** te voorzien om verveling tegen te gaan (n = 1). Daarnaast geven 11 van de 25 respondenten aan dat het konijn een **groepsdier** is en dat het om die reden niet alleen gehouden mag worden. Een andere medewerker geeft aan dat dit afhangt van de leeftijd van het dier: bij jonge dieren wordt er best een extra dier aangekocht, terwijl bij een oudere dier dit niet meer hoeft (n = 1).

Bij de vergelijking tussen medewerkers met een diergerelateerde opleiding en medewerkers zonder dergelijke opleiding, blijkt dat vijf van de zes respondenten met een diergerelateerde achtergrond aangeven dat het dier extra aandacht nodig heeft wanneer het alleen wordt gehuisvest. Verdere informatie is weergegeven in figuur 11.

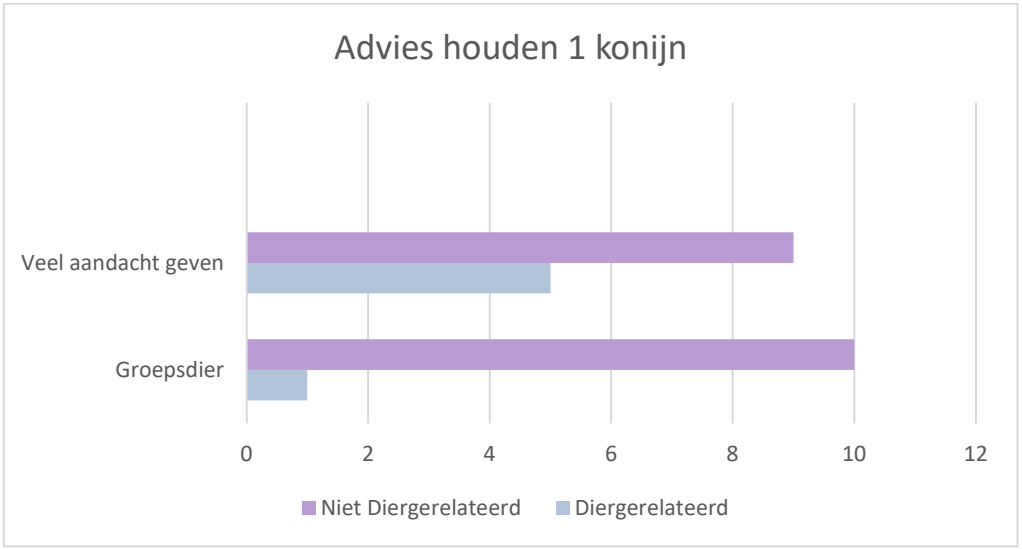

Figuur 11: Advies over het houden van 1 konijnen vergeleken tussen diergerelateerde en niet-diergerelateerde opleidingen (N = 25).

Op de vraag welk advies aan klanten wordt gegeven over het samen huisvesten van twee of meerdere konijnen, wordt vooral het belang van voldoende ruimte benadrukt (n = 12). Daarnaast geven acht medewerkers aan dat eigenaars erop moeten toezien dat de dieren niet met elkaar vechten en dat de konijnen gescheiden moeten worden wanneer er toch agressie optreedt (n = 8). In 5 van de 25 winkelketens wordt specifiek advies gegeven over de geslachtscombinaties bij het samen huisvesten van dieren (n = 5). Eén respondent geeft aan dat mannelijke dieren niet samen geplaatst mogen worden, om vechtgedrag te voorkomen en raadt bovendien af om een gemengd koppel (voedster - rammelaar) te houden, om ongewenste nesten te vermijden (n = 1). Een ander benadrukt eveneens dat mannelijke dieren niet samen gehouden mogen worden en dat een combinatie van twee vrouwelijke dieren het meest geschikt is (n = 1). Nog een respondent geeft aan dat twee vrouwelijke dieren de beste combinatie vormen (n = 1). Eén medewerker adviseert om uitsluitend dieren van hetzelfde geslacht samen te houden (n = 1) en een laatste medewerker geeft aan dat het houden van een koppel bestaande uit een voedster en een rammelaar de voorkeur heeft (n = 1). Wel wordt het belang van een correcte koppeling meermaals benadrukt (n = 4). De overige bevindingen zijn weergegeven in tabel 9.

Uit een vergelijking van deze resultaten op basis van een diergerelateerde achtergrond, blijkt dat het belang van **voldoende ruimte** het vaakst wordt aangehaald door medewerkers met een diergerelateerde opleiding (n = 5). De overige resultaten zijn terug te vinden in Figuur 12.

Advies huisvesten meerdere konijnen	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Veel ruimte aanbieden	12/25	2/5	2/5	2/5	4/5	2/5
Zorgen dat ze niet vechten	8/25	2/5	1/5	1/5	3/5	1/5
Goed koppelen	4/25	0/5	2/5	2/5	0/5	0/5
Gonadectomie	4/25	0/5	1/5	2/5	0/5	1/5
Specifiek advies	5/25	1/5	1/5	1/5	0/5	2/5
Konijnen moeten uit het zelfde nest komen	3/25	2/5	0/5	1/5	0/5	0/5

Tabel 9: Overzicht van de adviezen omtrent sociale huisvesting, weergegeven per winkelketen (N = 25).

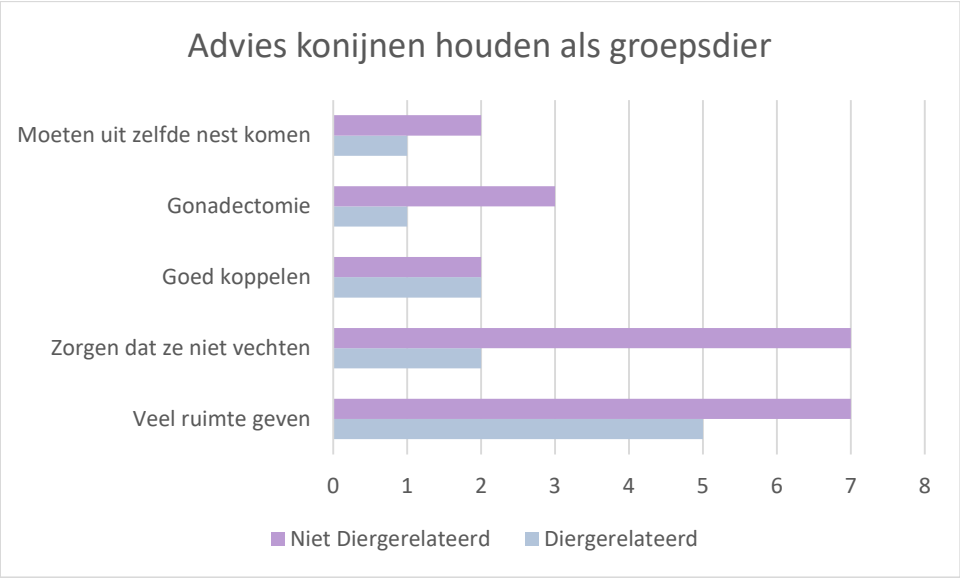

Figuur 12: Advies over het houden van meerdere konijnen vergeleken met een diergerelateerde opleiding en de niet-diergerelateerde opleidingen (N = 25).

Bij de vraagstelling of **andere diersoorten als gezelschap** kunnen dienen voor een konijn, worden uiteenlopende antwoorden gegeven. Zestien van de 25 medewerkers zijn van mening dat andere diersoorten geschikt kunnen zijn als gezelschapsdier voor konijnen (n = 16). Binnen deze groep wordt de cavia het vaakst genoemd (n = 9). Eén respondent geeft aan dat ook een chinchilla als gezelschapsdier kan functioneren (n = 1). Verder melden drie respondenten dat konijnen probleemloos samen kunnen leven met honden en katten, op voorwaarde dat de dieren vanaf jonge leeftijd samen opgroeien (n = 3). Vier andere medewerkers verwijzen naar diverse knaagdieren (n = 2) of naar kippen en eenden (n = 2) als mogelijke gezelschapssoorten. Acht medewerkers geven aan dat andere diersoorten niet geschikt zijn als gezelschap voor konijnen (n = 8). Eén respondent kan hierover geen uitspraak doen (n = 1). Alle gegeven antwoorden, opgesplitst naar medewerkers met een diergerelateerde en een niet-diergerelateerde opleidingsachtergrond zijn weergegeven in figuur 13.

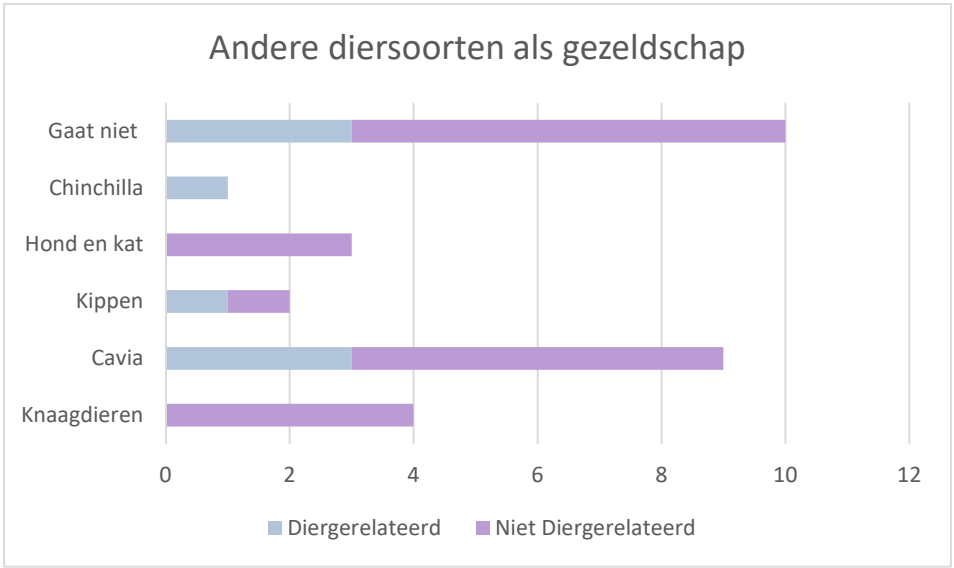

Figuur 13: Advies over het houden van een andere diersoort als gezelschap voor een konijnen vergeleken met een diergerelateerde opleiding en de niet-diergerelateerde opleidingen (N = 25).

4.4 Kennis van Vlaamse dierspeciaalzaken over de aanbevolen richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen

4.4.1 Bron advies over konijnenhuisvesting

De medewerkers maken bij het formuleren van advies over de **huisvesting** van konijnen gebruik van diverse informatiebronnen. Een kleinere groep (n = 6) beschikt over een diergerelateerde opleiding en geeft aan dat de aanbevelingen voornamelijk voortbouwen op het eerdere opleidingstraject en de interne opleiding binnen de winkelketen. De meerderheid van de respondenten zonder dergelijke vooropleiding (n = 19), baseert zich vooral op persoonlijke ervaring en de interne opleiding. Daarnaast wordt ook verwezen naar aanvullende bronnen, zoals de expertise van collega's (n = 7) en online informatie (n = 5). Een overzicht van de gebruikte informatiebronnen is weergegeven in tabel 10.

Bij de vergelijking tussen medewerkers met een diergerelateerde en een niet-diergerelateerde opleiding, blijkt dat vijf respondenten met een diergerelateerde achtergrond het advies baseren op de gevolgde opleiding. Daarnaast geven twee van hen aan zich ook te baseren op de interne opleiding binnen de winkelketen. Aanvullende informatie is te vinden in Figuur 14.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Diergerelateerde opleiding	6/25	0/5	1/5	1/5	4/5	0/5
Interne opleiding	2/25	0/5	0/5	1/5	1/5	0/5
Eigen ervaringen	1/25	0/5	1/5	0/5	0/5	0/5
Vanuit Collega's	1/25	0/5	0/5	0/5	1/5	0/5
Vorige opleiding	5/25	0/5	1/5	1/5	3/5	0/5
Online opzoekwerk	1/25	0/5	0/5	0/5	1/5	0/5
Niet-diergerelateerde opleiding	19/25	5/5	4/5	4/5	1/5	5/5
Interne opleiding	9/25	4/5	1/5	3/5	1/5	0/5
Eigen ervaringen	8/25	0/5	3/5	1/5	0/5	4/5
Van Collega's	7/25	2/5	0/5	4/5	0/5	1/5
Online opzoekwerk	5/25	0/5	3/5	1/5	0/5	1/5

Tabel 10: Overzicht van informatiebronnen waarop medewerkers het advies over konijnenhuisvesting baseren, uitgesplitst naar medewerkers met en zonder diergerelateerde opleiding en weergegeven per winkelketen (N = 25).

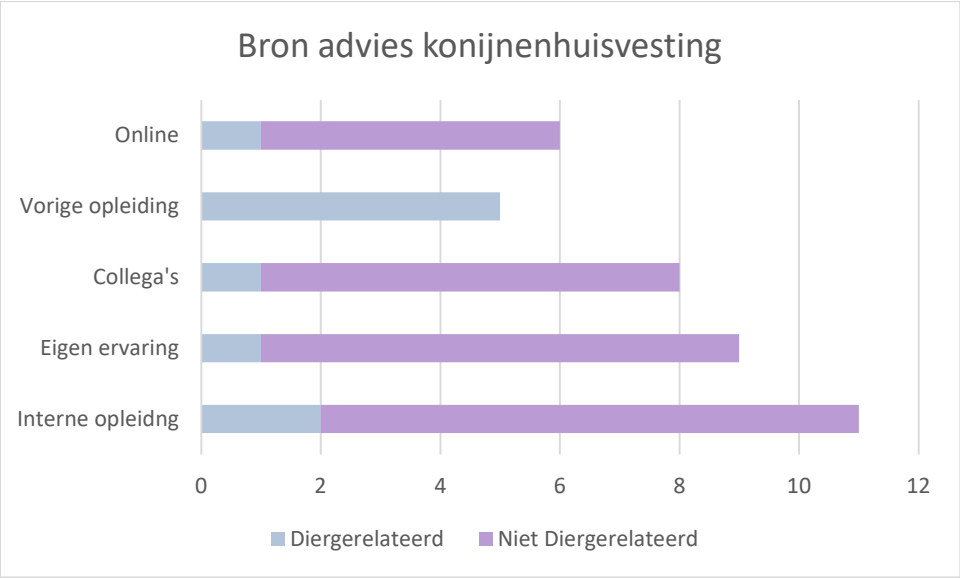

Figuur 14: Bron van advies over konijnenhuisvesting ter vergelijking met een diergerelateerde opleiding en een niet diergerelateerde opleiding (N = 25).

4.4.2 Bekendheid richtlijnen Dierenwelzijn Vlaanderen

Van de 25 respondenten geven er 18 aan niet bekend te zijn met de aanbevolen richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen. Zeven medewerkers zeggen de richtlijnen wel te kennen, maar geen enkele kan exacte richtlijnen benoemen. Binnen de groep die aangeeft de richtlijnen te kennen, kunnen vijf medewerkers geen specifieke waarden of minimale afmetingen vermelden. Er wordt uitsluitend verwezen naar algemene opmerkingen, zoals de richtlijnen die tijdens de opleiding aan bod kwamen. De overige twee respondenten verwijzen naar de vijf vrijheden van Brambell of geven in algemene termen aan dat het hok ‘zo groot mogelijk’ moet zijn. Medewerkers die aangeven de richtlijnen niet te kennen, geven voornamelijk advies op basis van eigen ervaringen of informatie die beschikbaar is via de winkelketen, zoals infobordjes en folders.

Vijf van de zes respondenten met een diergerelateerde opleiding geven aan bekend te zijn met de richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen. De overige gegevens zijn te vinden in Figuur 15.

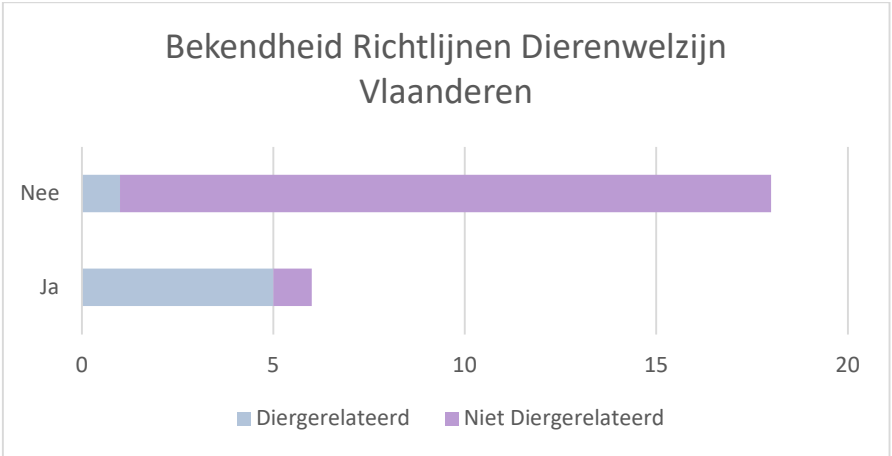

Figuur 15: Vergelijking tussen diergerelateerde opleiding en niet-diergerelateerde opleiding over de bekendheid van de richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen (N = 25).

4.4.3 Gebruik van richtlijnen bij het geven van advies aan klanten

Wanneer gevraagd wordt in welke mate medewerkers de **richtlijnen toepassen in het advies aan klanten**, geven de medewerkers geen specifieke richtlijnen weer. De meerderheid van de respondenten geeft zoveel mogelijk informatie door aan de klant (n = 12). Acht medewerkers informeert klanten enkel bij specifieke vragen (n = 8). Een kleinere groep respondenten toetst de hoeveelheid kennis bij de klant af en vult die aan met eigen informatie (n = 3). Eén medewerker geeft de specifieke aanbeveling om het dier zoveel mogelijk ruimte aan te bieden (n = 1). Deze gegevens zijn weergegeven in Tabel 11.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Beantwoord enkel vragen van de klant	8/25	2/5	2/5	0/5	1/5	3/5
Geef zoveel mogelijk info mee aan de klant	12/25	3/5	2/5	3/5	2/5	2/5
Toets af wat de klant weet en vul aan waar nodig	3/25	0/5	1/5	2/5	0/5	0/5
Zoveel mogelijk ruimte geven	2/25	0/5	0/5	0/5	2/5	0/5

Tabel 11: Overzicht van elementen die medewerkers vermeldden in het advies naar klanten toe, weergegeven per winkelketen (N = 25).

4.4.4 Toepassing van richtlijnen in het advies over konijnenhuisvesting

Op de vraag welke **richtlijnen over konijnenhuisvesting** meestal doorgegeven worden aan klanten, variëren de antwoorden. Dertien respondenten kunnen getailleerde informatie beschrijven, zoals ‘veel ruimte geven’, ‘niet alleen houden’ en verschillende voorbeelden van verrijking geven. De twaalf overige respondenten geven beknoptere antwoorden als ‘Ik geef alle informatie die ik ken over de huisvesting mee aan klanten’ (n = 7) en ‘Ik antwoord op de gestelde vragen van de klanten’ (n = 5). Tabel 12 geeft een overzicht van die elementen, uitgesplitst per winkelketen en tabel 13 geeft de gedetailleerde info uitgesplitst per winkelketen.

Antwoorden	Onderzochte elementen (N = 25)	Winkelketen A (n = 5)	Winkelketen B (n = 5)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 5)	Winkelketen E (n = 5)
Geef alles door wat ik erover weet	7/25	3/5	0/5	0/5	2/5	2/5
Antwoord op vragen van klanten	5/25	0/5	3/5	0/5	0/5	2/5
Geeft gedetailleerde info	13/25	2/5	2/5	5/5	3/5	1/5

Tabel 12: Overzicht van elementen die medewerkers vermelden in advies over konijnenhuisvesting, weergegeven per winkelketen (N = 25).

Gedetailleerde antwoorden	Onderzochte elementen (N = 13)	Winkelketen A (n = 2)	Winkelketen B (n = 2)	Winkelketen C (n = 5)	Winkelketen D (n = 3)	Winkelketen E (n = 1)
Bodembedekking	1/13	1/2	0/2	0/5	0/3	0/1
Voeding	3/13	1/2	0/2	1/5	1/3	0/1
Hooi	4/13	0/2	0/2	3/5	1/3	0/1
Verrijking	5/13	0/2	2/2	2/5	1/3	0/1
Niet alleen houden	5/13	1/2	0/2	3/5	0/3	1/1
Hygiëne	1/13	0/2	1/2	0/5	0/3	0/1
Groot hok	4/13	1/2	0/2	2/5	1/3	0/1
Veel ruimte geven	10/13	2/2	1/2	2/5	2/3	1/1
Zorgen dat ze niet kunnen graven	1/13	0/2	0/2	1/5	0/3	0/1
Beschermen tegen weeromstandigheden	3/13	0/2	0/2	1/5	1/3	1/1

Tabel 13: Overzicht van welke gedetailleerde info medewerkers vermelden in advies over konijnenhuisvesting, weergegeven per winkelketen (N = 13).

5 Discussie en algemeen besluit

5.1 Discussie

5.1.1 Interpretatie en verklaring van de resultaten

Van de 25 ondervraagde medewerkers hebben slechts zes een **diergerelateerde opleiding** gevolgd, terwijl 19 respondenten uit **niet-diergerelateerde richtingen** komen en het advies vooral baseren op interne opleidingen (n = 9) of eigen ervaring (n = 8). Dit verschilt opvallend tegenover de bachelorproef van Knockaert (2026) in West-Vlaanderen, waar 11 van de 25 medewerkers een diergerelateerde opleiding hebben gevolgd. In West-Vlaanderen ligt het aandeel medewerkers met een diergerelateerde achtergrond dus bijna dubbel zo hoog. Dat het aandeel respondenten met een diergerelateerde opleiding zo verschilt tussen beide regio's (6/25 in Vlaams-Brabant tegenover 11/25 in West-Vlaanderen) kan te wijten zijn aan de aanwezigheid van scholen met dierzorgopleidingen (VIVES in West-Vlaanderen). Dit sluit aan bij eerdere studies, die aantonen dat de **achtergrond en instelling van medewerkers bepalend** zijn voor de **kwaliteit van het advies** (Edgar & Mullan, 2011).

Ook wat betreft **werkervaring** zijn er verschillen. In dit onderzoek bedraagt de gemiddelde werkervaring 8,15 ± 9,63 jaar, tegenover 7,5 ± 8,59 jaar in West-Vlaanderen. Negen van de 25 medewerkers in Vlaams-Brabant hebben persoonlijke ervaring met het houden van konijnen, terwijl 16 van de 25 West-Vlaamse medewerkers rapporteren zelf ervaring te hebben. Bijna alle respondenten in West-Vlaanderen geven voornamelijk **mondeling advies** (n = 23), In dit onderzoek is dat beduidend minder (n = 15). **Visuele ondersteuning** zoals flyers wordt nauwelijks gebruikt. Hierdoor zijn klanten sterk afhankelijk van de mondelinge uitleg, wat de kans op onvolledige informatie vergroot.

Het **gebrek aan uniform advies** weerspiegelt zich in het advies over **hokformaat**. Slechts 14 medewerkers gaven een concreet formaat in meter, waarvan een deel verwees naar hokken kleiner dan 1,20 m. Vijf respondenten gaven een oppervlakte in vierkante meter, gaande van 1 m² tot 4 m². Twee medewerkers antwoorden met ‘zo groot mogelijk’ en één medewerker drukt het uit in sprongen. Deze spreiding toont aan dat er geen uniform referentiekader wordt gehanteerd en sluit aan bij de probleemstelling dat eigenaars vaak tegenstrijdige adviezen krijgen (Powdrill-Wells et al, 2025). In West-Vlaanderen adviseren 8 van de 18 medewerkers een hok kleiner dan 1 m² en verwijzen 10 van de 18 naar hokken groter dan 1 m², waarbij drie respondenten sprongetjes als maatstaf gebruikten (Knockaert, 2026). In beide regio's valt het geadviseerde hokformaat dus beduidend kleiner uit dan de aanbevolen richtlijn van 6 m² voor twee konijnen (Edgar & Mullan, 2011).

Volgens de **richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen** luidt het advies: twee kleine tot middelgrote konijnen in een hok van minstens 160 × 80 cm, aangevuld met een ren van minstens 2 m² per dwergkonijn of 3 m² per middelgroot konijn (Vlaamse overheid, z.d.). De Brusselse Raad voor Dierenwelzijn stelt dat een konijn minstens 3 m² ter beschikking moet hebben (Brusselse Raad voor Dierenwelzijn, 2022). Voor de meerderheid van de resultaten is dit groter dan wat de medewerkers aanraden.

Het **winkelassortiment** speelt een belangrijke rol. Zestien van de 25 medewerkers geven aan dat het advies beïnvloedt wordt door het beschikbare aanbod. In West-Vlaanderen is dit aandeel met 14 van de 25 gelijkaardig (Knockaert, 2026). Binnenhokken worden het vaakst verkocht (13/25), waarbij vooral traliekooien worden genoemd. Redenen hiervoor zijn dat dit de goedkoopste optie is (n = 5) en makkelijke, compacte hokken zijn om mee te nemen (n = 6). Vier van de 25 respondenten verwijzen klanten door naar de online webwinkel wegens een te beperkt assortiment. Ook in West-Vlaanderen verkopen 6 van de 13 winkels die hokken aanbieden voornamelijk traliekooien, om dezelfde redenen van lage prijs en eenvoudige reiniging (Knockaert, 2026). De vaststelling dat het **advies over hokgrootte** sterk uiteenloopt en dat **het assortiment het advies beïnvloedt**, sluit aan bij Powdrill-Wells et al. (2025). Eigenaars baseren het beeld van geschikte huisvesting op wat in winkels te zien is, waardoor te kleine hokken genormaliseerd raken (Powdrill-Wells et al, 2025).

Bij de aanvullende **huisvestingsadviezen** geven 15 van de 25 medewerkers **verrijking** aan, waaronder knaagmateriaal (n = 9), speelgoed (n = 6) en schuilplekken (n = 5). Een **ren** wordt bij deze vraag echter slechts door één medewerker geadviseerd. Dit contrasteert sterk met West-Vlaanderen, waar bij dezelfde vraagstelling 14 van de 25 medewerkers een ren aanbevelen (Knockaert, 2026). Hermans (2021) wijst erop dat het houden van konijnen in een ondergeschikte huisvesting risico's met zich meebrengt op vlak van voeding, welzijn en gezondheid. Een knaagsteen wordt in dit onderzoek door twee medewerkers benoemd bij de adviezen over het houden van konijnen, tegenover één medewerker in West-Vlaanderen. Dat een knaagsteen nog steeds wordt aangeraden, gaat ten koste van het welzijn. Deze kan immers steenvorming veroorzaken in de urinewegen en de tanden op een verkeerde manier laten afslijten, wat tandproblemen veroorzaakt (Vlaamse overheid, z.d.).

Van de 25 bezochte winkels **verkopen** er 11 levende **konijnen**. In West-Vlaanderen ligt dat aandeel op 13 van de 25 winkels (Knockaert, 2026). Negen van deze 11 winkels verkopen standaard konijnen per twee, voornamelijk omdat konijnen als **groepsdier** niet alleen mogen worden gehouden (n = 5) of omdat dit een richtlijn is binnen de winkel (n = 4). Twee medewerkers geven aan meestal één konijn te verkopen. In West-Vlaanderen geven 5 van de 13 respondenten aan meestal één konijn per keer te verkopen (Knockaert, 2026). Het aandeel éénlingen dat verkocht wordt, is in Vlaams-Brabant dus lager dan in West-Vlaanderen. Verder geven 11 van de 25 medewerkers aan dat het houden van één konijn geen aanrader is.

Vrouwelijke konijnen worden het vaakst verkocht (7/11), wat overeenkomt met de West-Vlaamse resultaten waar 9 van de 13 winkels vooral voedsters verkopen (Knockaert, 2026). De combinatie van twee vrouwtjes komt in beide studies het meest voor: 5/11 in Vlaams-Brabant en 6/13 in West-Vlaanderen. Dit kan verklaard worden doordat er werd aangegeven dat mannelijke dieren minder vaak worden aangekocht, omdat die sneller zouden vechten of meer vervuiling veroorzaken in de winkel. Hoewel 11 van de 25 medewerkers correct aangeven dat één konijn geen aanrader is, worden in twee van de elf winkels die konijnen verkopen toch éénlingen verkocht. Dit verschil tussen advies en praktijk komt overeen met Mee et al. (2022) en Hermans (2021), waaruit blijkt dat een groot deel van de konijnen solitair wordt gehouden, ondanks het

sociale karakter van de soort. Het gegeven dat 16 van de 25 medewerkers **andere diersoorten** zoals cavia's geschikt achten **als gezelschap**, staat haaks op de gangbare aanbevelingen van de Vlaamse overheid (Vlaanderen.be, 2025). Opvallend is dat 16 van de 25 medewerkers vinden dat andere diersoorten geschikt zijn als gezelschap voor konijnen. De cavia wordt daarbij het vaakst genoemd (n = 9). Acht medewerkers geven uitdrukkelijk aan dat andere diersoorten niet geschikt zijn. In de West-Vlaamse studie wordt deze vraag minder uitvoerig bevraagd, maar geeft één respondent aan dat een konijn eventueel samen met een cavia kan worden gehouden (Knockaert, 2026).

De **bekendheid** met de **aanbevolen richtlijnen** van **Dierenwelzijn Vlaanderen** is zeer beperkt: 18 van de 25 medewerkers geven aan niet bekend te zijn met deze richtlijnen en geen van de medewerkers kan exacte richtlijnen benoemen. Dit is een opvallend verschil met West-Vlaanderen, waar slechts 4 van de 25 medewerkers aangeven niet bekend te zijn met de richtlijnen en 21 van de 25 deze wel kennen (Knockaert, 2026). Wel moet worden genuanceerd dat ook in West-Vlaanderen 8 van deze 21 respondenten geen specifieke waarden of minimale afmetingen kunnen noemen en enkel naar algemene principes verwijzen zoals ruimte, ren, schuilplekken, hooi, verrijking en hygiëne (Knockaert, 2026). In het huidige onderzoek kan geen enkele medewerker een exacte richtlijn benoemen. Dit toont aan dat de feitelijke kennis over minimale afmetingen in beide regio's ontoereikend is. De beperkte kennis van de richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen (18/25 niet bekend) is zorgwekkend, vooral omdat 12 van de 25 medewerkers aangeven zoveel mogelijk informatie door te geven aan klanten. Dit wijst op een kloof tussen intentie en kennis, zoals beschreven door Edgar & Mullan (2011) en Mee et al. (2022).

5.1.2 Kritische kijk op de methodiek

Dit onderzoek biedt een duidelijk beeld van het **advies in Vlaamse dierenspeciaalzaken**, maar kent enkele beperkingen. De steekproef van 25 winkels, allen gelegen in Vlaams-Brabant met focus op de regio Leuven, is relatief klein en regionaal beperkt. Hierdoor kunnen de resultaten niet zonder meer naar heel Vlaanderen worden veralgemeend. De vergelijking met de West-Vlaamse studie toont bovendien dat er aanzienlijke regionale verschillen kunnen bestaan, bijvoorbeeld in **opleidingsgraad** van medewerkers en **bekendheid met richtlijnen.**

Daarnaast werd in elke winkel slechts één medewerker bevraagd. Het advies van deze ene medewerker weerspiegelt niet noodzakelijk het bredere adviesbeleid van de winkel of keten. Er is ook geen onderscheid gemaakt tussen grote ketens en zelfstandige winkels, terwijl hier mogelijk verschillen zijn in opleidingsbeleid en **assortiment.** In vergelijking met de West-Vlaamse studie, waren de winkelketens anders verdeeld (12 van de 25 winkels van één keten). Ook dit kan de vergelijkbaarheid beïnvloeden.

Tot slot valt op dat de vraag over de **richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen** door sommige respondenten mogelijk als een toetsing wordt ervaren, wat sociaal wenselijke antwoorden kan hebben uitgelokt.

5.1.3 Suggesties of aanbevelingen voor verder onderzoek of praktijkvertaling

Voor de praktijk is er nood aan duidelijke, toegankelijke richtlijnen. Het feit dat 18 van de 25 medewerkers de richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen niet kennen en geen enkele medewerker exacte richtlijnen kan benoemen, wijst op een gebrek aan bekendmaking en implementatie. Winkelketens kunnen hier een rol spelen door verplichte opleidingen, duidelijke infoborden in de winkel en een kritische selectie van het assortiment, zodat enkel hokken worden aangeboden die voldoen aan de minimale welzijnsnormen. De resultaten tonen aan dat het assortiment in veel winkels onvoldoende aansluit bij de minimale welzijnsnormen. Aangezien meerdere medewerkers aangeven dat het beschikbare aanbod in de winkel het advies beïnvloedt, vormt dit een potentiële bron van vertekende informatie. Daarom is het raadzaam dat winkels het assortiment kritisch herbekijken en streven naar een aanbod dat beter overeenkomt met de aanbevolen minimale afmetingen en verrijkingsbehoeften van konijnen. Dit kan eigenaars helpen om meer doordachte keuzes te maken en de kloof tussen richtlijnen en praktijk te verkleinen.

Voor toekomstig onderzoek is het aan te bevelen om een grotere en meer diverse steekproef te gebruiken, zodat de resultaten representatiever worden voor de volledige sector. Observaties van het daadwerkelijke adviesproces in de winkel zouden bovendien waardevolle aanvullende informatie opleveren, omdat dit toelaat na te gaan of het gerapporteerde advies overeenkomt met het advies dat klanten daadwerkelijk ontvangen. Verder onderzoek kan nagaan of het advies dat in de winkel wordt gegeven, effectief leidt tot betere huisvesting bij de klant thuis en welke factoren deze beslissingen beïnvloeden.

Een verbeterpunt voor het interview is de vraag naar geslachtscombinaties, die door meerdere medewerkers die geen konijnen verkopen niet beantwoord kon worden. Hierdoor is er geen volledigheid in de resultaten en is onbekend wat medewerkers bij deze vragen zouden aanraden. In het interview blijken sommige vragen bovendien inhoudelijk sterk op elkaar te lijken, waardoor bij medewerkers soms verwarring ontstond. Zo overlappen de vragen *“Welke van deze richtlijnen geeft u door in uw advies aan klanten? Waarom wel/niet?”* en *“Kunt u mij vertellen welke richtlijnen u meestal gebruikt of doorgeeft aan klanten over konijnenhuisvesting?”*. Beide vragen gaan over welke richtlijnen medewerkers kennen en toepassen. Hierdoor ontstond het risico op herhaling in de antwoorden en het gevoel dat dezelfde vraag tweemaal werd gesteld. Voor een volgende studie kunnen deze vragen samengevoegd worden tot één duidelijke, open vraag om verwarring bij de medewerkers te vermijden.
Een gelijkaardig patroon komt bij de vragen *“Welke bijkomende adviezen geeft u aan klanten over het houden van konijnen?”* en *“Raadt u nog iets anders aan in functie van de huisvesting?”*. Hoewel deze vragen formeel verschillend zijn, kwamen er in de praktijk vaak sterk gelijkende antwoorden. Medewerkers herhaalden regelmatig eerder gegeven informatie, maar gaven soms ook meer diepgaande toelichting wanneer de tweede vraag werd gesteld. Dit toont aan dat de thematiek inhoudelijk nauw verbonden is, maar dat de formulering te weinig onderscheid maakte tussen beide vragen.

5.2 Algemeen besluit

Uit dit onderzoek blijkt dat het **mondelinge advies** over konijnenhuisvesting in Vlaamse dierenspeciaalzaken in de provincie Vlaams-Brabant - regio Leuven sterk varieert en vaak niet aansluit bij de aanbevolen richtlijnen. Slechts 6 van de 25 respondenten hebben een **diergerelateerde opleiding** gevolgd, wat beduidend lager is dan in de West-Vlaamse studie (11/25). Deze beperkte vertegenwoordiging van medewerkers met relevante opleiding weerspiegelt zich in de **variatie van het verstrekte advies**. De meerderheid van de medewerkers geven mondeling advies. Hierdoor zijn klanten sterk afhankelijk van de mondeling ontvangen uitleg op dat moment, wat de kans op onvolledige of inconsistente informatie vergroot.

Het assortiment is vaak beperkt tot traliekooien die onvoldoende ruimte bieden. Zestien medewerkers geven bovendien expliciet aan dat het **beschikbare assortiment het advies beïnvloedt**, wat bevestigt dat commerciële keuzes en productbeschikbaarheid een belangrijke rol spelen in de uiteindelijke aanbevelingen (Powdrill-Wells et al, 2025).

Op het vlak van **verrijking** blijkt het advies beperkt en niet altijd correct. Daarnaast blijkt dat slechts vier medewerkers spontaan een ren adviseren, terwijl renruimte een essentieel onderdeel vormt van **soortspecifieke beweging en welzijn**. Dit toont aan dat bewegingsbehoeften onvoldoende worden benadrukt in het verstrekte advies.

Van de elf winkels die **levende konijnen verkopen**, geven negen standaard twee konijnen mee, maar het advies over het samen huisvesten met andere diersoorten is tegenstrijdig: 16 van de 25 medewerkers vinden **andere diersoorten** geschikt. Dit in tegenstelling tot de wetenschappelijke aanbevelingen, wat wijst op een gebrek aan kennis over soortspecifieke behoeften (Rooney et al, 2023).

De bekendheid met de **richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen** is zeer laag (18/25 niet bekend) en geen enkele medewerker kon exacte richtlijnen benoemen. Dit terwijl in West-Vlaanderen 21 van de 25 aangeven de richtlijnen te kennen (al kunnen ook daar 8 geen specifieke waarden noemen).

Samengevat toont dit onderzoek dat het **gegeven advies** over konijnenhuisvesting in de dierenspeciaalzaken van Vlaams-Brabant - regio Leuven, **niet altijd overeenkomt met de aanbevolen richtlijnen. Verschillen** bij de respondenten in opleiding, **ervaring, kennis en beschikbare winkelassortiment** spelen hierbij een belangrijke rol. Deze bevindingen, alsook **verschillen op regionaal vlak**, benadrukken de nood aan een uniforme aanpak. Er is **nood aan gerichte opleidingen** voor medewerkers, een breder en **welzijnsgericht assortiment** en een **actieve bekendmaking** van de bestaande **richtlijnen** in de hele sector.

6 Bijlagen

Bijlage 1: Vragenlijst interview

Interview Bachelorproef Konijnenhuisvesting

Datum:
Winkel:

Start interview

Zou u bereid zijn om enkele korte vragen te beantwoorden in kader van mijn bachelorproef?	
Welke opleiding heeft u gevolgd? Indien BA Dierenzorg: waar gevolgd?	
Hoe lang werkt u al in deze dierenspeciaalzaak?	
Heeft u zelf ervaring met het houden van konijnen?	
Op welke manier informeert u klanten over de huisvesting van konijnen?	

Wat is het advies van Vlaamse dierspeciaalzaakmedewerkers omtrent het hokformaat voor gezelschapskonijnen?

Wat raadt u klanten aan als minimale hokgrootte voor een konijn?	
Raadt u nog iets anders aan in functie van de huisvesting?	
Heeft het beschikbare aanbod in de winkel invloed op uw advies over hokformaat?	
Welk hok verkoopt u het meest? Wat is volgens jou de reden hiervoor?	

Wat is het advies van Vlaamse dierenspeciaalzaakmedewerkers omtrent sociale huisvesting van konijnen?

Welke bijkomende adviezen geeft u aan klanten over het houden van konijnen?	
Verkoopt u meestal 1 konijn, 2 konijnen of meerdere? Waarom?	
Kunt u aangeven welk geslacht van konijnen doorgaans het meest verkocht wordt in uw winkel?	
Welke geslachtscombinaties verkopen jullie het vaakst, en wat zijn volgens u de redenen voor deze keuze?	
Welk advies geeft u aan klanten over het houden van één konijn?	
Welk advies geeft u aan klanten over het samen huisvesten van twee of meerdere konijnen?	
Heeft de manier waarop konijnen hier in de winkel gehuisvest zijn invloed op uw advies?	
Kunnen andere diersoorten volgens u dienen als gezelschap voor een konijn?	

Zijn medewerkers van Vlaamse dierenspeciaalzaken op de hoogte van de aanbevolen richtlijnen van Dierenwelzijn Vlaanderen?

Waar baseert u uw advies over konijnenhuisvesting op?	
Bent u bekend met de richtlijnen of aanbevelingen van Dierenwelzijn Vlaanderen rond de huisvesting van konijnen? Indien nee, met welke andere richtlijnen bent u bekend? Indien ja, welke richtlijnen volgen jullie?	
Welke van deze richtlijnen geeft u door in uw advies aan klanten? Waarom wel/niet?	
Kunt u mij vertellen welke richtlijnen u meestal gebruikt of doorgeeft aan klanten over konijnenhuisvesting?	

Bijlage 2: Figuur opleidingsachtergrond werknemers.

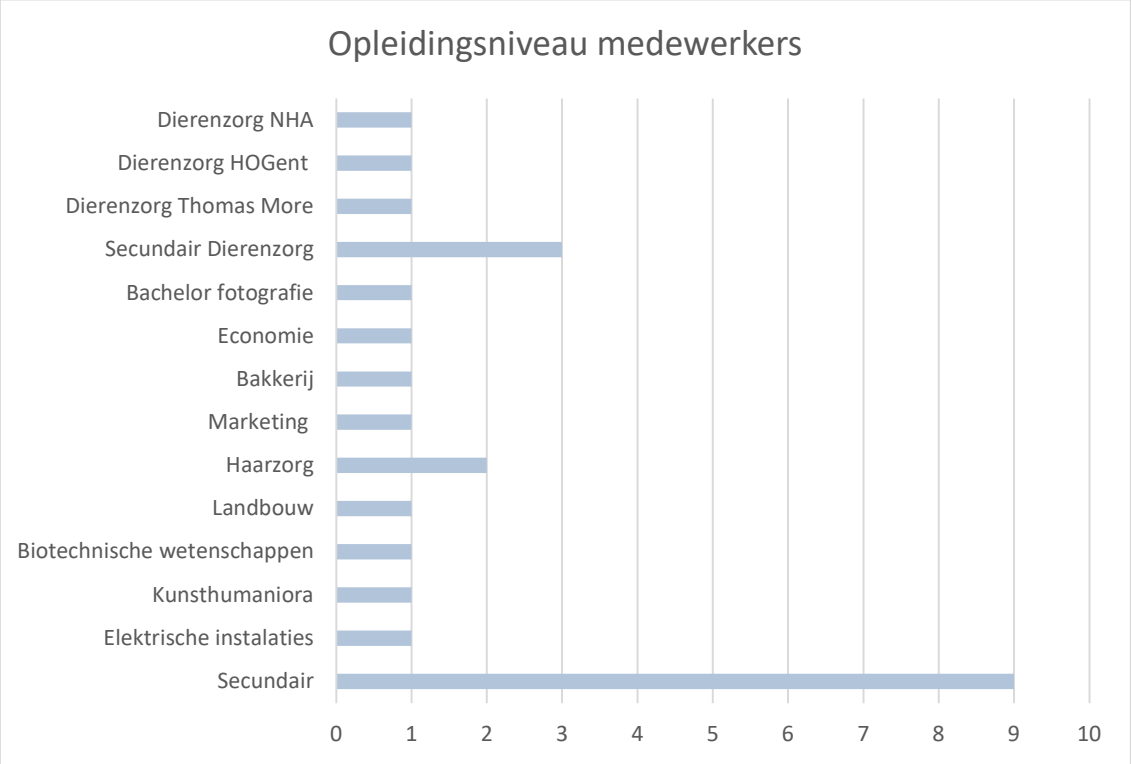

Bijlage 2: Overzicht welke opleidingen medewerkers gevolgd hebben (N = 25).

Bronvermelding

Brusselse Raad voor Dierenwelzijn. (2022). *Advies van de Brusselse Raad voor Dierenwelzijn (22/12/2022) betreffende minimale normen voor het houden van gezelschapskonijnen door particuliere eigenaars.* Brussel: Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Carroll, G., Taylor, K., Stallard, C., & Wills, A. (2025). Small mammal owners' experiences of housing challenges and animal welfare: A COM-B and word frequency analysis. *Animal Welfare, 34*, e59. https://doi.org/10.1017/awf.2025.10034

Coda, K. A., Fortman, J. D., & García, K. D. (2020). Behavioral effects of cage size and environmental enrichment in New Zealand White rabbits. *Journal of the American Association for Laboratory Animal Science, 59*(4), 356–364. https://doi.org/10.30802/AALAS-JAALAS-19-000136

DiVincenti, J., & Rehrig, A. N. (2016). The social nature of European rabbits (Oryctolagus cuniculus). *Journal of the American Association for Laboratory Animal Science, 55*(6), 729–736.

Edgar, J. L., & Mullan, S. M. (2011). Knowledge and attitudes of 52 UK pet rabbit owners at the point of sale. *Veterinary Record, 168*(13), 353. https://doi.org/10.1136/vr.c6191

Fisher, P. G. (2010). Standards of care in the 21st century: The rabbit. *Journal of Exotic Pet Medicine, 19*(1), 22–35. https://doi.org/10.1053/j.jepm.2010.01.004

Hermans, K. (2021). Preventieve diergeneeskunde bij het konijn. *Vlaams Diergeneeskundig Tijdschrift, 90*, 252–255. https://vdt.ugent.be/article/75433

Knockaert, J. (2026). *Advies over de huisvesting van konijnen (Oryctolagus cuniculus) in West-Vlaamse dierenspeciaalzaken* (Bachelorproef, Hogeschool VIVES).

Mee, G., Tipton, E., Oxley, J. A., & Westgarth, C. (2022). Owner demographic factors are associated with suitable pet rabbit housing provision in the United Kingdom. *Veterinary Record, 190*(12), e1736. https://doi.org/10.1002/vetr.1736

Mullan, S. M., & Main, D. C. J. (2006). Survey of the husbandry, health and welfare of 102 pet rabbits. *Veterinary Record, 159*(4), 103–109. https://doi.org/10.1136/vr.159.4.103

Powdrill-Wells, N., Ryan, S., Stoneman, K., & Cooke, F. (2025). "Well, you think rabbits, you think rabbit hutch" – Public perception of companion rabbit ownership and accommodation. *Journal of Applied Animal Welfare Science*, 1–13. https://doi.org/10.1080/10888705.2025.2529456

Rooney, N. J., Baker, P. E., Blackwell, E.-J., Walker, M. G., Mullan, S., Saunders, R. A., & Held, S. D. E. (2023). Run access, hutch size and time-of-day affect welfare-relevant behaviour and faecal corticosterone in pair-housed pet rabbits. *Applied Animal Behaviour Science, 262*, 105919. https://doi.org/10.1016/j.applanim.2023.105919

Rooney, N. J., Blackwell, E. J., Mullan, S. M., Saunders, R., Baker, P. E., Hill, J. M., Sealey, C. E., Turner, M. J., & Held, S. D. (2014). The current state of welfare, housing and husbandry of the English pet rabbit population. *BMC Research Notes, 7*(1), 942. https://doi.org/10.1186/1756-0500-7-942

Trocino, A., Menegon, F., Zomeño, C., Pasqualin, D., Cunial, G., Xiccato, G., Pirrone, F., Bertotto, D., Bortoletti, M., Dorigo, F., Lavazza, A., & Di Martino, G. (2022). A pilot study about on-farm assessment of health and welfare in rabbits kept in different housing systems. *Frontiers in Veterinary Science, 9,* 936643. https://doi.org/10.3389/fvets.2022.936643

Vlaamse overheid. (2018). *Huisdierwijzer: Konijn*. https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1761838029/repositoriesprd/huisdierwijzer_konijn_vybgz4.pdf